Reg. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

"ZAMIN RYOT"

A Telugu Weekly Voice of Ryots & Zamin Ryots

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 5 సంచిక 18 | నెల్లూరు 3-7-36 శుక్రవారము. | సం॥ చందా 3-0-0

లోకాభిరామాయణము.

చిత్రగుప్తుడు

భారతదేశానికి ఇంగ్లాండు నుండి దిగుమతి అయ్యే మాలు సరకులమీద, అద్ధకాలమీద, నారపట్టు గుడ్డలమీద వేయబడే దిగుమతి సుంకములు భారతీయ మాలు పరిశ్రమ సంరక్షణార్థం సరిపోవునా లేదా అను విషయమును గురించి చర్చించడానికై 1936 సం॥ సెప్టంబరు 10 తేదిన ప్రభుత్వమువారిచే టారిఫ్‌బోర్డొకటి నియమింపబడింది.

యీబోర్డు సభ్యులు దివాన్ బహదూరు ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, సర్. అలెగ్జాండర్ ముర్రే, ఫజల్ ఇబ్రహీం రహింతుల్లాగార్లు. విదేశ సరకుల పోటీకి ఆగలేకుండా ఉన్న ఇండియను సరకులకు గోరుచుట్టుమీద రోకటిపోటన్నట్లుగా కొన్ని ఆశ్చర్యకరమగు సిఫారసులు చేశారు. 100 కి 25 వంతున పూర్వముండిన సుంకాన్ని 20 కి తగ్గించారు.

అట్టివి ఒడంబడిక దేశమునకు క్షేమకరము కాదని యిటీవలనే భారతశాసన సభవారిచే త్రోసివేయబడెను. ఈ సిఫారసులను అసెంబ్లీ యందు ప్రవేశపెట్టి ప్రజాభిప్రాయాన్ని కనుగొని తర్వాత కర్తవ్యమును నిర్ణయించుటకు బదులు అసెంబ్లీ అంగీకారమును పొంద నవసరములేదని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి తమకుగల ప్రత్యేక అధికారముల చెలాయించడం పరిపాలనకు కళంకమాపాదించక తప్పదు.

యీ టారిఫ్‌బోర్డు రిపోర్టు దేశీయ వ్యాపారస్తులకు ప్రతికూలముగ వుండడమే, బోర్డుసభ్యులు రామస్వామి మొదలియారుగారు ఇండియా కవున్సిల్ మెంబరుగ నియమింపబడుటయూ చూడ ఆ విధముగ రిపోర్టును తయారు చేసినందులకు పారితోషికమాయని శంకించుటలో తప్పేమియును లేదు.

◆ ◆ ◆

జస్టీసుపార్టీ సభ్యులు ఒకరివెంబడి మరొకరు పెద్దపెద్ద ఉద్యోగములను చూచుకొనుచున్నారు. యిటీవలనే యీ[illegible] పాత్రోగారు జిల్లా జడ్జిగాపోయిరి. రామస్వామి మొదలియారుగారు ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యులుగ పోవుచున్నారు. అసెంబ్లీ అధ్యక్షులుగ వుండిన షణ్ముఖం శెట్టిగారు అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో ఓడిపోయిన వెంటనే కొచ్చిన్ దివానుగ వెళ్లిరి. మంత్రి [illegible]గారు జస్టీసు పక్షము ఉద్యోగ

ముల కేర్పడిన పక్షముకాదని చెప్ప సాహసించినను యీపక్ష చరిత్ర తెలియనివారులేరు.

శాస్త్ర నోయ చెరవాల వారంతా తప్పించుకొని పోవటం మూలాన రాజాగారి నెత్తిన పైబడిందట్టు జస్టీసు పక్షగౌరవం కాపాడడం. 16 సం॥లుగా శాసనసభలో వుండి యెన్నడు పెదవివిప్పనివారు యిప్పుడు ఆరంభించడం రాజకీయాల్లో వుపకరించదు.

◆ ◆ ◆

పాడిపంటల సేద్యం, వ్యవసాయమునకు చేరబడియుండిన భారతదేశమందలి అఖిల భారత వ్యవసాయపరిశోధక సంఘం మెటుల పనిచేయుచున్నదో పరీక్షించి అవసర సలహాలను గావించుటకై యిద్దరు ఆంగ్ల వ్యవసాయశాస్త్ర నిపుణులు నవంబరు మాసమున వత్తురని వినుట భారతదేశమునకు అవమానకరము. ఇండియా పరిస్థితులకు వ్యవసాయ పద్ధతులకు విదేశీయ పద్ధతులకు యెంతయో భేదముకలదు. నిపుణుల నివేదిక తయారుచేయుటకు భారతదేశమున ప్రవీణులు లేక పోలేదు. ప్రతిచిన్న విషయమునను విదేశముల నుండి దిగుమతులు, నిపుణులవచ్చుట భారతదేశానికిని, భారతీయుల విజ్ఞానమునకు తలవంపులుగ నుండగలదు. అసెంబ్లీ సభ్యులయిట్టి వంటి వాటిని అరికట్ట పూనుకొనవలసియున్నది.

◆ ◆ ◆

కాంగ్రెసువారు కావించు ప్రతిప్రచారము విషయములోను అంతకన్న ఎక్కువగ చేయుటకు చేయబడుచున్నదని ప్రభుత్వమువారు ప్రచారము చేయుటయు కరపత్రములు పంచిపెట్టుటయు జరుగుచున్నది. కాంగ్రెసువారు హరిజనుల విషయమై పాటుబడ మొదలిడగ ప్రభుత్వమువారు కూడ వారి అభివృద్ధికి ప్రయత్నిస్తున్నామని ప్రచారం చేయ మొదలిడిరి. [illegible] ప్రభుత్వమువారు వివిధశాఖల ద్వారా ప్రజలకు ముఖ్యముగ [illegible] సహాయము చేసిరో [illegible] కరపత్రములు ప్రకటించి [illegible] యున్నది. [illegible] ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు [illegible] కాని మన జమీందారులు [illegible] చేసినను, [illegible] కలదనని

[illegible] తమ అధికారబలముచే తప్పించుకొన [illegible]చుచున్నారు గాని ఇటుప్రభుత్వమువారి మార్గము ననుసరించి ప్రజలను తృప్తిపరచుటకు ఎందుకు పూనుకోగూడదు? నిజంగా ధీరులైనా చేస్తేగదా చెప్పుకునేందుకు?

◆ ◆ ◆

మద్రాసు ప్రభుత్వంవారు విద్యాశాఖలో నిరుద్యోగు లెంతమందున్నారాయని లెఖలు కావాలంటే మద్రాసు లేబరు యూనియను వారు సమావేశమై పనిలేని కార్మికులయొక్క జాబితా కూడా తయారు చేయవలెనని కోరారు. ఏ మతమైనా కార్యం సాధించేవ్వని కార్మికులు గుర్తించడం నూతనముగా సంభవము సాధించుచున్నది.

◆ ◆ ◆

పీపిల్సుపార్టీ ఒకటి స్థాపింపబడిందని కొన్నాళ్లక్రిందట పత్రికల్లో కనుపడింది. కాని ఇటీవల మరల ఏం వినపడదంటే. ఏవిధంగా చక్కాని నముద్రానాయుని మనకు స్థిమితం కాలేదా? లేక బొబ్బిలి రాజాగారు మరలివచ్చిన పాటు జస్టీసులోనే సమ్మేళమౌతామన్న యాలోచనేమన్నారా?

◆ ◆ ◆

సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు గవర్నరు పదవి స్వీకరించేటప్పటికి 17 మాట్లు ఫిరంగిలు పేల్చబడిందట. కాని ఖద్దరు రుద్దుల గవర్నరు రాఘవేంద్ర రావుగారి విషయంలో యీలా ఎందుకు జరుగలేదాయంటే అనవసర ఖర్చులు తగ్గించడమంటారేమో!

◆ ◆ ◆

వెంకటరామశాస్త్రిగారు ఈశాంబిల్లుకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం మొదలెట్టారు కొందరు యీ శాందార్లను చేర్చుకొని. రైతులు పూరుకుంటే లాభంలేదు. ప్రతి తాలూకాలో వుండేవారు సభలు జరిపి శాస్త్రిగారి ప్రచారాన్ని, భావాలనూ ప్రతిఘటించడం అత్యవసరం. మాకీభావం ఏర్పడి చుంటే ఆతల చింతించి లాభంలేదు.

◆ ◆ ◆

[illegible]

కాళహస్తి తాలూకా
జమీన్ రైతు మహాసభ.

9 తేది కాళహస్తిలో

ఆచార్య రంగాగారు, అనంతశయనయ్యంగారలు ఆహ్వానింపబడి యున్నారు.

రైతులెల్లరు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగ జరుగునటుల జేయ ప్రార్థన.

డి. వి. రాఘవరెడ్డి.

రంగాగారి ప్రోగ్రాం

ఉత్తర విశాఖజిల్లాలో.

2—7—36 పగలు 2 గం॥ నాపాడులో [illegible] రైతన్నదాతల సభ.

3—7—36 పగలు 2 గం॥ [illegible]లో జిల్లా రైతుల సభ.

4—7—36 పగలు 3 గం॥కు పొంపేటలో యువజన మహాసభ.

5—7—36 పగలు 3 గం॥కు [illegible]లో తాలూకా రైతు సభ.

6—7—36 పగలు 1 గం॥కు [illegible]లో [illegible] కూలీలసభ.

7—7—36 [illegible]లో నిదుబోలు [illegible].

యాలము నోటీసు.

నెల్లూరుపట్టణ [illegible]వారి వీధిలోవుండే 1068 నెంబరు గలిగి [illegible] గారియైన ఇంటిని 9—7—36 తేది [illegible] యాలము [illegible] కాబట్టి ఎల్లరు [illegible]

[illegible]

డి. కాలసుబ్రహ్మణ్యము
[illegible]

ఎన్నికోద్యోగులు -
- విందులు గుడుచుట.

ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము.

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు గ్రామ్యము జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులు, చేర్మనులే జరుపుచుండిరి. ఈ పద్ధతివలన ఎన్నికలయందు పార్టీ విశేషములు చొప్పించబడి అత్యాచారములు గావింపబడుచు, న్యాయము జరుగుటలేదని ఎన్నికోద్యోగులు నియమింపబడిరి. కాని యీ ఎన్నికోద్యోగులు కొందరు జస్టిసువారికి వశులై అన్యాయముచ్చుట జరుగు అక్రమములు వర్ణనాతీతము. గత నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు ఎన్నికలలో పాలింపు స్థానములు నిర్ణయింపబడుటలోనేమి ఓటర్ల లిస్టులు తయారు చేయుటలోనేమి జిల్లా ఎలక్షన్ ఆఫీసరుగారి ప్రవర్తనము విచిత్రముగనుండెను. కందుకూరు తాలూకాలో అక్రమముగ అప్పాయినాయుడు గారికి లన మందలకొలది ఓట్లు చేర్చబడినవని వ్యవహారములు హైకోర్టువరకును ప్రాకెను. కోర్టులయందు ప్రేలిముద్రలు ఫోర్జరీలు చేయబడినవని నేరారోపణలు గావింపబడెను. క్రిమినల్ కేసులు సహా దాఖలు చేయబడెను. ఎలక్షన్ ఆఫీసరుగారు ఒక పార్టీకి పక్షపాతముగ నుండిరని అర్జీలు పెట్టబడెను.

గత సంవత్సరము ఏ తాలూకాలో ఎవరివలన ఓటర్ల లిస్టులనుగురించి తకరారులు పొడచూపెనో, ఆ తాలూకాలోనే ఆ పార్టీవారిని గురించియే పలల ఈ సంవత్సరము వివాదములు కలిగినవి. ఊర్లపాలెం పంచాయతీబోర్డు 6-1-36 తేదిన రద్దుపరుపబడుటయూ, 17-2-36 తేదిన వృత్తిపన్ను విధించుటకుల జిల్లాబోర్డు తీర్మానించుటయూ, 1-10-35 తేదినుండి పన్ను విధించుటయూ యిందుమూలమున మందలకొలది ఓటర్లు చేర్చబడుటయూ జరిగెను. ఈపద్ధతి సక్రమమైనది కాదనియూ, రిట్రాస్పెక్టివ్ యఫెక్ట్ యిచ్చి పన్ను వేయుట చట్టసమ్మతము కాదని న్యాయవాది స్వామినాథన్ గారు లోకల్ బోర్డు యిన్‌స్పెక్టరు వారిదగ్గర పిటీషన్ పెట్టగా ఈవృత్తిపన్నువలన చేర్చబడిన ఓటర్లను లిస్టులలోనుండి తీసివేయవలెనని ఇన్‌స్పెక్టరువారు వుత్తర్వులు గావించి, పిటీషను రద్దుచేయవలయునని ప్రభుత్వము వారికి సిఫారసు చేసిరని తెలియుచున్నది.

ఇన్‌స్పెక్టరు గారి వుత్తర్వు వచ్చినప్పటి నుండియు అప్పాయినాయుడు గారికి సదుపములు విరిగి కర్తవ్యమేమాయని ఆందోళన పడుచున్నారు. కార్యార్థులు కూడుకొనినప్పుడు తమ నాయకుడు బొబ్బిలి రాజాగారిచ్చట లేనందులకు విలపించిరి. ప్రతికూలులు పన్నుకొను సద్మర్గ్యమార్గములు లెక్కలేదు. ఈ పరిస్థితులిట్లుండ ఎన్నికల స్పెషల్ ఆఫీసరుగారగు రామదాస్ నాయుడుగారు గత వారమున నెల్లూరు విజ్ఞేసిరి. ఆ సందర్భమున అప్పాయినాయుడుగారు స్పెషల్ ఆఫీసరుగారికిని, జిల్లా ఎలక్షన్ ఆఫీసరుగారగు టౌను గజపతి నాయుడు గారికిని కార్యానుసందు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులగు గోవిందరెడ్డిగారి బసలో విందు లొసంగిరి. వివాదములయందు తగు ల్యోగనియందు పార్టీలతోచేరి వారి విందుల గుడుచుట వలన రాబోవు ఎన్నికలయందు నిష్పక్షపాతముగ వీరు ప్రవర్తించగలరాయని శంకించ వలసియున్నది. ఊర్లపాలెం పంచాయతీబోర్డు వృత్తి పన్ను ఓటర్లను గురించి స్పెషల్ ఆఫీసరుగారు అప్పాయినాయుడుగారికి అనుకూలముగ రిపోర్టు వ్రాసినారని వదంతిగనున్నది. ఇది యదార్థమగునో పై అధికారులు గాని ప్రభుత్వమువారు గాని యీ రిపోర్టు నిష్పక్షపాతమైనదని నమ్ముట ప్రమాదకరము.

ఈ జిల్లాలో కొన్ని పంచాయతీ బోర్డులు ముందుగా సంవత్సరముండిన పన్నులను రివ్యూ చేసుకొనుటకు ఆలస్యముకాగా ఆ అర్ధసంవత్సరము రిట్రాస్పెక్టివ్ యఫెక్ట్ యిచ్చి పన్ను వసూలు చేయుట అక్రమమని యిన్‌స్పెక్టరుగారు తెలిపిన నిదర్శనములు కలవని తెలియుచున్నది. పాతబోర్డుల రివ్యూయల్ విషయములే అట్లుండ క్రొత్త బోర్డులలో రిట్రాస్పెక్టివ్ యఫెక్టుతో పన్ను విధించుట అనవసరము అక్రమము. జస్టిసు అధ్యక్షులుగల జిల్లాబోర్డులలో న్యాయసగుట జస్టిసు పార్టీవారి కోసయూపిరి [illegible] గావించబడు అత్యాచారము లని స్పష్టముగ తేలుచున్నది.

ప్రభుత్వమువారికి గూడ యీ అక్రమ ఓటర్ల లిస్టులు రద్దుపరచవలెనని పిటీషను పెట్టబడినటుల తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు యీ ఓట్లను రద్దుచేసి స్థానిక సంస్థలపట్ల ప్రజలయందు క్షీణించుచున్న గౌరవమును కాపాడ అత్యవసరము.

ఎన్నికోద్యోగులు విందు లారగించుట అక్రమము. ఇందువలన వీరు నిష్పాక్షికముగ నుండజాలరు. ఎన్నికలు న్యాయముగ జరుపబడవలెను. కాన ప్రభుత్వమువారు వీరిపట్ల కఠినమైన వుత్తర్వులు గావించి అధికారులు నిష్పక్షపాతముగ మెలగునటుల చూచుట వారికి నీసధర్మమైయున్నది.

—ఒక విలేఖరి.

ఆ సుధాతన్వికి
ఆ మధురమూర్తి—!

ఆమెకు అన్నీ వున్నవి, కాని ఆనంద సామ్రాజ్యమునకు పట్టము కట్టుటకు ఒక పసిపాప లేదు. అది ఆమె హృదయస్థ విచారమునకు కారణము

—గర్భము నాశనించిన రోగములు ఆమెకా చింతను కల్పుచుండినవి. అందువల్ల ఆశేయుండినను అనుకూలముగు అవస్థ ఉండకద్దా! ఆమె రోగమార్గము—"లోధ్ర" సేవనము. ఆమె "లోధ్ర"ను క్రమంబిగా సేవించినది. ఆ సుధాతన్వి కో మధుర మూర్తి ఉదయించినాడు.
ఆమె జీవితము నేడానందమయము.

"లోధ్ర"
గర్భాశయరోగ నివారిణి
స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదము

కేసరికుటీరం, మద్రాసు. ఏజంట్లు: శీతారాం జనరల్ స్టోర్సు, బెజవాడ.

పొదిలె వార్తలు.

ఇటీవల యీ గ్రామానికి పాటకచ్చేరి చేయుటకు విద్వాంసుడొకడు రాగా యల్లంరాజు సుందరరావుగారింట్లో పాటకచ్చేరికి రు 25 లు సంభావన దొరికింది.

తాలూకాకంతా రాజాగారి ప్రతినిధియగు తనయింట్లో జరక్కుండా వుండడం అవమానకరంగా వుంటుందని కాబోలు మా ఎస్టేటు తహశీలుదారుగారగు టంగుటూరు రాఘవరావుగారు కచ్చేరిలో పాటకచ్చేరి జరిపించారు. సంభావనకు వూరిలోవుండే కోమట్లమీద చందాలు జరిగింది. రూపాయి, పావలా, బేడ వంతున యీ వసూల్లో విద్వాంసుడికి ముట్టిందానికంటె వసూలు కర్చులే అధికమయినాయట.

ఒక విలేఖరి.

శ్రీరంగరాజపురం యూనాగులసభ.

29—6—36 తేదిన వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద యీ దిగువ తీర్మానములు జరుపబడెను.

1. యీ సంవత్సరమునకు పంచాయితీ యేర్పరుపబడెను.

2. చండి విశ్వనాథంగారిని ప్రెసిడెంటుగాను చలావర్ల సుబ్బరామయ్య సెక్రటరీగా ఎన్నుకోబడిరి.

మద్రాసున అస్వస్థులుగ వుండు యీ సంఘ ప్రెసిడెంటు చండి విశ్వనాథంగారికి శత్వరముగ [illegible] యని తెలుపని

బహిరంగ లేఖ

మునిసిపల్ కమీషనరుగారగు
శ్రీయుతులు కె. రామచంద్రరావు
పంతులుగారికి సముఖమునకు.

మహాశయా!

ఈ సంవత్సరము జిల్లాబోర్డులో టెండర్లు పెట్టిన సందర్భములో కొన్ని టెండర్లు క్యాన్సిల్ కావని పెట్టిన అర్జీదారులలో శ్రీ యంత అక్కున వెంకయ్యగారొకరని తెలియుచున్నది. వారు మునిసిపాలిటీలో కంట్రాక్టరుగ 1936-37 సంవత్సరమునకు నూటికి 35½ రూపాయలు తగ్గించి పెట్టియుండే టెండరు క్యాన్సిల్ కాబడునది లేనిది శ్రీ డిస్ట్రిక్టుబోర్డు యింజనీయర్ గారిని అడిగి తెలుసుకొన్న బాగుండునని తోచుచున్నది. అట్లు వారి అభిప్రాయమును తెలుసుకొనుట సమంజసము, సదరు కంట్రాక్టరుగారు పాత్యంసి సర్టిఫికేటు యొంతవరకుకొని తమ ఆఫీసులో దాఖల్ చేసుకొన్నది తెలియజేయ ప్రార్థించుచున్నాను. జవాబుకోరకు.

చిత్తగించవలయును,
ఎ. గోవిందరెడ్డి.

దివి తాలూకా జమీన్ రైతు సంఘము.

పై సంఘ స్థాయిసంఘ సమావేశం గతనెల 28 తేది జరిగి క్రిందితీర్మానములు గావింపబడెను.

(1) రైతుజన బాంధవులైన కామారి వెంకటాచలపతయ్యగారి అకాల మరణమునకు సానుభూతిని తెలుపుటను గురించి.

(2) కృష్ణాజిల్లా రైతు సంఘమునకు, దివి తాలూకా జమీన్ రైతు సంఘమును అనుబంధముగా చేర్చుటకు అంగీకరించిరి.

(3) ఈ సంఘ సభ్యుల సంఖ్యా కార్యక్రమా నికేకను చదివి అంగీకరించిరి.

దివి తాలూకా రైతుల మహాసభ యీయ్యడు న్యాంక కాబోవు రైతుల మహాసభలో జరుపుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను.

గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య
కార్యదర్శి.

Natliona Indian Life Insurance. Co. Ltd.

Managing Agents:-
MARTIN & CO.,

12, Mission Row,
CALCUTTA.

RESULT OF 1934 VALUATION.

Reversionery Bonus of Rs. 62—8 per Rs. 1,000 for the Quinquennium 1930-34.

On all with Profit Policies in full force on 31st December, 1934,

INTERIM BONUSES ALSO DECLARED.

In thirty years of efficient and honest service of the Company has attained an outstanding position amongst Insurance Companies in India.

Total Assurances in force about Rs. 2,00,00,000
Annual Premium Income over Rs. 10,00,000

YOUR future is SAFE with the
National Indian Life Insurance Co., Ltd.,

For particulars apply:—

T. V. RAGHAVIAH,
Secretary.
(Madras Branch Including Native States,)
334, Thambichetty St., MADRAS

చందాదారులకు మనవి

మాలూరుపేట డివిజనుకు పురిటి ఆదెయ్యగారిని, చందాలు వసూలుచేయుటకు మా యేజెంట్లుగా నియమించినాము గనుక చందాలు వారికి యిచ్చి అచ్చురశీదులు తీసుకోవలెను.

—మేనేజరు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
3—7—36

మిషనరీల ప్రచారము.

విద్యావ్యాపకము జ్ఞానోపదేశమను పేరిటను, మానవ సేవయను రూపమునను క్రైస్తవ మిషనరీలు భారతదేశమునకు వచ్చి కళాశాలలను, వైద్యాలయములను నెలకొల్పుటలో వారి ముఖ్యోద్దేశము మత ప్రచారమనుటయే యనుటలో భేదాభిప్రాయ మండజాలదు. ఈ మిషనరీలకు విదేశములనుండి ధనము పుష్కలముగ ప్రచారమునకై పంపబడుచుండును. లోథియను ప్రభువుగారు భారతదేశమందుగల క్రైస్తవ కళాశాలలకు ఒక లక్ష పౌనుల విరాళ మొసంగవలయుననుచు యీవారమున బ్రాడుకాస్టు చేసిన ఉపన్యాసమునకు ప్రతి భారతీయుడును తలవంచవలసి యున్నది.

"భారతదేశము స్వపరిపాలన మను కల్లోల సముద్రమున దిగుటచేత భారతదేశమునకు యీదేశమునందలి ప్రజలు చేయగల సేవ యింతకన్న నెక్కువగ యుండదని నాతలంపు" అని వీరు చెప్పుట సాహసమనవలయును. పాశ్చాత్యులు భారతీయుల విజ్ఞానమును అంగీకరించి రాధాకృష్ణునివంటి పండితులను తమదేశమునకు జ్ఞానోదయమునకై ఒకప్రక్కన కొంపోవుచు, తామీకార్యమునకు భారతదేశమునకు రాకారణంబని ప్రకటించుట హాస్యాస్పదము. కాని యిందులకు వారిని నిందించుట అనవసరము. భారతీయులకు తమ మతప్రచారమందు కార్యదీక్ష క్షీణించిపోవుచున్నది. పాఠశాలలలో యీవిషయమును గురించి ప్రత్యేక అభిమానము చూపబడుటలేదు. భారతీయులు యింతవరకును యీమిషనరీ వుద్యమముల నరికట్టుట యందు వుదాసీనత వహించిరని అంగీకరింపక తప్పదు. ఇటులే కొంతకాలము జరుగనిచ్చినచో భారతదేశమునకు గొప్ప ప్రమాదము సంభవించుననుట సత్యదూరము కానేరదు.

ఈమిషనరీల వుద్యమ వ్యాపకమునకు ప్రభుత్వము క్రైస్తవుల హస్తగతమై యుండుట వలన, కొంతవలుకుబడి కలిగి, ప్రభుత్వ ఆదరణపొంది సులువుగ కార్యములు సాధించగలుగు చున్నారు.

భారత దేశమందు ధనాఢ్యులు లేకపోలేదు. దేశసేవా ధురంధరులకు కొఱవలేదు. త్యాగమూర్తులకు నెలకబని లేదు. మిషనరీలవలె పాఠశాలలను, ఆస్పత్రులను నిర్మించ పూనుకొనినచో శక్తికి మించినపని కానేరదు. మిషనరీలను చూచియైనను, కార్యరంగమునకు దూకవలసిన అవసరము యేర్పడుచున్నది ఇంకను కండ్లుమూసుకొని వున్నచో ముప్పువాటిల్లును. ఈమహాత్కార్యము ఒకరివలన నెరవేరునది కాదు. ప్రతిభారతీయుడును తన విధ్యుక్త ధర్మమని గుర్తెరింగి, శక్తికొలది వుద్యమ వ్యాప్తికి తోడ్పడవలసి యున్నది. భారతీయులు త్వరలో మేల్కొనెదరని హెచ్చరించుచున్నాము.

పన్నులా భూతాలా బాబు ఇవి!!

బొబ్బిలిలో
మాగాణి య 1-కి రు 60 లు.

బొబ్బిలి ఎస్టేటు వావాం గ్రామంలో హెచ్చుపల్లపు రేటు య 1-కి రు 60 లు	ప్రక్క 1 ఫర్లాంగులో గవర్నమెంటు గ్రామం బూర్జలో హెచ్చుపల్లపు రేటు రు 12 లు.

ఈబాధ తగ్గాలంటే బొబ్బిలి దొరను శాసన సభకు పంపకూడదు.

బొబ్బిలి రైతులారా మేల్కొండి.

అనవసర సర్వే డిపార్టుమెంటు.

సర్వే 30 సం॥ క్రితము జరిగియుండెను. మరల యిప్పుడు జరుగవలయునని 350 మంది నౌకర్లు, వున్నతోద్యోగులు గల డిపార్టుమెంటొకటి తెలుగు జిల్లాలపై పడియున్నది. పూర్వము రికార్డులన్నియు తయారైయున్నవి. ఈ వుద్యోగులు గ్రామములమీది కిపుడు వెళ్లి చేయగల పనిగాని, రైతుకు అనుకూలమగు కార్యములుగాని లేవు. పూర్వపు రికార్డులు సరిగావున్నవాయని కొన్ని అయిటములు సరిచూసుకొని పోవడమే ముఖ్యపని. యింతకు మనవారు చేయుచున్న ఘనకార్యము లేదు. ఈకార్యమునకై యింతపెద్ద డిపార్టుమెంటును యీ ఆర్థిక [illegible] చేయ[illegible] మింప[illegible] క్టరు వారుకూడ యింతపెద్ద డిపార్టుమెంటు అనవసరమని అభిప్రాయమిచ్చి యుండిరనియు తెలియుచున్నది. ఒక కమిటీని నిర్ణయించి యీ డిపార్టుమెంటువారి పనిని చేయుపని అవసరమా యనియు, దీనివలన యిటు రైతుకుగాని ప్రభుత్వము వారికిగాని యేమైనా లాభము కలుగుచున్నదాయనియు ప్రభుత్వమువారు తెలుసుకొనవలసి యున్నది. ఈడిపార్టుమెంటునకై శాసనసభయందు గ్రాంటులను యిచ్చునపుడు దీని అవసరావసరములను బాగుగా విమర్శించ వలసియున్నది జిల్లా కలెక్టరులు యీ డిపార్టుమెంటువలన రైతుకు లాభములేనపుడు రెవిన్యూబోర్డు వారితో సంప్రతింపులు జరిపి రైతులు చెల్లించు కష్టార్జితమైన ద్రవ్యము వృథాగ ఖర్చుచేయబడకుండ చూచుట వారికనీస ధర్మము. ఈవిషయమున ప్రజలును ప్రజా ప్రతినిధులును ప్రతిజిల్లాయందును ఆందోళన జరుపుట అత్యవసరము.

మునిసిపల్ వైసు చేర్మెను ఎన్నిక

శ్రీయుత ముంగమూరు విశ్వనాథరావు గారు 2 తేదిన మునిసిపల్ వైస్ ఛేర్మెనుగ ఎన్నుకొన బడినందులకు వారికిని, వారికి ఓట్లిచ్చి గెలిపించిన సభ్యులకును మామనః పూర్వక అభినందనములు. రావుగారు అయిదు సంవత్సరములుగ మునిసిపాలిటి యందును, ఒక సంవత్సరముగ జిల్లాబోర్డు చర్చలయందును నిష్పక్షపాతముగ చూపుచుండిన ప్రజ్ఞావిశేషము వల్లనే వీరికీపదవి లభింప కల్గినదనుట అతిశయోక్తి కానేరదు. [illegible] స్వార్థరహితముగు సేవాతత్పరత వున [illegible] కెంతయు లాభకరముగ [illegible] మానమ్మకము. [illegible] అనేక [illegible] సౌకర్య [illegible] గ కించబడనందు లరుణ [illegible] వీరు వైస్ ఛేర్మెను యగుట సింహపురీయుల [illegible]తయు ఆనందకరముగ నున్నదని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నారము.

అగ్రహారముల టెనెంట్లు.

కందుకూరు డివిజనులోని అగ్రహారములలోని టెనెంట్లను ఓటర్లుగా చేర్చుటకు అసిస్టెంటు ఎలక్షను ఆఫీసరువారు నిరాకరించుచున్నారని వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఇటులచేయుట అక్రమము. జిల్లా ఎలక్షను ఆఫీసరుగారు అగ్రహార టెనంట్లను తొలిగించివేయుమని వుత్తర్వులు గావించబడలేదని తెలుపుచున్నారు. ఏ అగ్రహారములోగాని, ఖండ్రికలోగాని వుండు టెనెంట్లకు ఓటరుగా చేర్పుటకు హక్కుకలదు. ఇందుకు భిన్నముగ ఏ ఎలక్షను ఆఫీసరుగాని, అసిస్టెంటు ఆఫీసరుగాని ప్రవర్తించినచో ఆవిషయమును గురించి రైతులు తగు చర్య గైకొనవలయునని హెచ్చరించుచున్నాము.

రంగాగారి ప్రోగ్రాం

జూలై	9 తేది	కాళహస్తి జమీన్ రైతు మహాసభ.
,,	10, 11 తేదులు	వెంకటగిరి తాలూకాలో మాధవయ్యపాలెం, పెళ్ళూరు, తిర్థంపాడు. నిడిగల్లు, అత్తివరం, కరబల్లవోలు మొదలగు చోట్ల పరివారం.
,,	12 ,,	ముత్తుకూరు - ఈప్పూ రైతెన్ను దారుల సభ.
,,		సీమ్లా ప్రయాణం. (వర్లీంగ కమిటీ సమావేశం)

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు:

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డుకు కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులుగా నిల్చువారందరు తే 11—7—36 సాయంత్రకాలములోపుగా తమ అభ్యర్థి దరఖాస్తులు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు బంపుకోవలెను.

గండవరపు హనుమారెడ్డి,
ప్రధాన కార్యదర్శి.

కడపజిల్లా రైతు మహాసభ జూలై నెలాఖరున జరుగును.

* * *

ఒంగోలు జిల్లాబోర్డు జిల్లా సభ్య [illegible] సభ్యత్వములకు శ్రీ [illegible] రాజీనామ యిచ్చిరి. [illegible] బోర్డువారు [illegible] నిరాకరించిరి.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(విమర్శకుడు)

ఎక్కడనో కొట్టితే మూతిపండ్లు రాలినాయన్నట్లుంది మాధవ గోవిందంగారి ధిజన. కొండప్పగారు యిన్స్పెక్టరు గారిని హిందూపత్రికలో కూడకన్నాడన్న విషయం గురించి పలక్కుండడం యదార్థ అంగీకార చిహ్నమే కాబోలు. కమీషనరు చెప్పినది వ్రాయడమే హిందు పేజంటుపనికి ట్రయి చేయడమైతే, మాధవగోవిందం యటుల వ్రాయటం ట్రయిచేసి విఫలుడైనాడని, కమీషనరు అడిగి పరాభవం చెందాడని అర్థమేనా!

* * *

ఒక రెడ్డి వున్నాడుకాబట్టి మరోరెడ్డెందుకని ధర్మరాజుల దేవాలయ ట్రస్టీపనికి గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారి అప్లికేషను నిరాకరిస్తే అనుకన్నేతేమంది. సంతపేట ఎల్లమ్మ ఆఫీసులో యీ స్వల్ప విషయం మెుగ్గు ఏలావుంటుందని ఆలోచించడం ఎందుకో! జన్నవాడ దేవాలయ ట్రస్టీగా నెల్లూరు కోదండరామిరెడ్డి గారొకరుండగా యింక యేమలంవారు కొరకేగాను కొరపాటి రామచంద్రారెడ్డి గారిని మరొకరిని నియమించడం. సుబ్బారెడ్డిగారి విషయంలోవుండే ధర్మబుద్ధి, సంపారిణ్యాయం జన్నవాడ విషయంలో రామకామాల ఏటెలకలల వుండికాబట్టి? దీన్ని మాధవ గోవిందం ఏలా సమర్థిస్తాడో!

* * *

ఉత్రవుడియంగా సంపాదించే దానికి ధర్మరాజుల దేవాలయంలో అవకాశాలు లేప్పుడు దేవాలయాలమీద అభిమానముండే వారింకైనా ట్రస్టీగా వుంటే ఒకటే నటాడు ధిజగోవిందం. అయితే బుచ్చిదేవాలయానికి ట్రస్టీలు నియమింపకూడదని బోర్డువారికి స్వాధీనం కాకూడదని తంటాలు పడడంలో లాభమేమన్నా వుందనా మా ధిజగోవిందంగారి వాదః!

* * *

జస్టీసు పరిపాలన వల్లనే దేవాలయాల లీవనాన్ని యీ కాలానికి తీరంలో నిలిచివున్నాయట. పెరాన్ కళహస్తీశ్వరుడికి నిత్యనైవేద్య దీపారాధనకు ప్రతినిత్యం తిరిపె మెత్తవలసిన గతి కొన్నాళ్లు పట్టడంకూడా పరిపాలనా సౌష్టవము కాబోలు జస్టీసు దృష్టిలో!

* * *

మిడిల్ స్కూళ్లు వుండే చోటుండు ఎలిమెంటరీస్కూళ్ల హెడ్ మాస్టర్లు హైయ్యరు గ్రేడు వారుగా వుండాలని జి. ఒ వుండగా ఆత్మకూరులో యీ వుత్తర్వును ఉల్లంఘించడం విద్యాభివృద్ధి ప్రోత్సాహకేమో నంటూరా జిల్లాబోర్డువారు.

* * *

ఆత్మకూరు పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు బిల్లులు వ్రాజేసి నవుకర్లకు సరిగ్గా యివ్వకుండడం అక్రమం. పంచాయతీ ఆఫీసరుగారీ విషయంలో శ్రద్ధ వహించాలి.

* * *

అటుగాదెన్నా, బడి ప్రైగ్ గు ఎలావున్నా డిప్టియిన్స్పెక్టరు, కవున్సిలువారి అభిమానం సంపాదిస్తే ఎయిడెడ్ స్కూళ్లు గ్రాంటు పుష్కలంగా దొరకుతుందట. కావాలే బిరిస్కూళ్లలో మొత్తం విద్యార్థుల సంఖ్య 860 వుండగా యిన్స్పెక్టరుగారు పోయినసారి 319 వుంది మాత్రమే వుండినారట మూలమూలలవారి సందర్శి. నిర్భందాల మీద పట్టుకొస్తే. దీనికేమంటారు జిల్లా కవున్సిలువారు?

* * *

ఈ సంవత్సరం వచ్చిన డిప్టియిన్స్పెక్టరుగారు పాజరద్యే వారిపక్షమున గట్టిగాపట్టి మాటివారని ఎయిడెడ్ స్కూలు మేనేజర్లు వాదలిపోతున్నారు. పై చెప్పినస్కూళ్లలో యిద్దరు టీచర్లు తగ్గారట యీ సంవత్సరము ప్రారంభ మాసంలోనే.

* * *

ఛేర్మను ఎన్నికలో ఆఖరు నిమిషమున కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటుగారిమంత్రాంగానికి భ్రమిసి పట్టి కొట్టినందుకు ఛేర్మను పార్టీవారు మాట తప్పకుండా, రు 500 లు చెక్కు సెక్యూరిటీ చెడకుండా వెంకటరత్నం నాయుడు బి. ఎ. బి. యల్. గారిని వైస్ ఛేర్మను స్థానానికి తమ అభ్యర్థిగ నిలబెట్టడం బాగానేవుంది. ఖాదర్ మొహిదీన్ బి. ఎ. బి. యల్ గారు తనకు కావాలని అపేక్షించారుగాని టెలిఫోను సంప్రతింపుల మూలాన సర్దుకున్నారు ఉత్తరోత్తర ఎకో మునసబుపని దొరకకుండని ఆశపడి పట్టుదల వహించకుండా.

* * *

దేశద్రోహులకు, స్వార్థమునకై గౌరవాగౌరవములకు తిలోదకములిచ్చి రాజకీయ రంగమున రంగులు మార్చువారికి గౌరవము దక్కజాలదని నాయుడుగారికి తోచకుండుట విచారకరం.

* * *

ఎదిటి పక్షీయులు 14 మంది (1) రామిరెడ్డి (2) బడిసుబ్బమ్మ (3) కొలి వెంకటసుబ్బారెడ్డి (4) అంచనాల శేషయ్య (5) ఆదిఆంధ్ర (6) ఇబ్రహీం సాహెబు (7) సుబ్బరావు (8) విశ్వనాథరావు (9) ఎ. సి. రెడ్డి (10) గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి (11) వెంకయ్యశెట్టి (12) మాడభూషి నరసింహాచారి (13) కాందూరు నరసింహాచారి (14) శేషన్న గారలు ఒక కట్టుగా రావడం వెంకటరత్నం నాయుడు గారికి భయం గొల్పింది. కులాభిమానాన్ని ఎదురీదజాలక ఓటి స్థానన్న రంగయ్య నాయుడుగారు 14 మంది కట్టుచూచి ఓడిపోద్యేవానికి వోటిచ్చి మాటలు పడేదానికన్న గెలిచేవారి కివ్వడం లాభకరమని, ఛేర్మను ఎన్నికలో మాదిరి ద్రోహంచేయ సాహసించక, నాయుడుగారికి ఆ ఓటు రాదని ఎన్నికకుముందు తెలిపారు.

* * *

కులాభిమానం వైన అంచనాల శేషయ్య, రంగయ్యనాయుడు గారల ఓట్లు తనకు రావని తెలుసుకోని వెంకటరత్నం నాయుడు గారు పోటీ విరమించుకోడానికి ఆలోచించారు. ఈ పని చేసుంటే కాస్త పరువు దక్కుండేది గాని సంజీవిశెట్టిగారు పోటీ చేయక తప్పదన్నారు. శెట్టిగారి సంజీవి నిర్జీవి అయిపోయింది.

* * *

మంగమూరు విశ్వనాథరావుగారికి 14 ఓట్లును, నాయుడుగారికి 11 ఓట్లువచ్చాయి. నాయుడుగారికి పరాభవం అయింది. శెట్టిగారికి భ్రమం చెరుపుకున్నట్టయింది. మునిసిపల్ రంగంలో వీరి చాప్టర్ పూర్తి అయిందనే చెప్పొచ్చు.

* * *

ఛేర్మను పార్టీకి 11 ఓట్లుండి, ప్రతిపక్షులకు 14 ఓట్లును వచ్చుండేది ఛేర్మనుకు మెజారిటీ లేదని తేలిపోయింది. మెజారిటీ లేని వారు ఈ స్థానం వహించేదానికంటె రాజీనామా దం బాగు.

* * *

నెల్లూరుమండల యువజనసంఘ సమావేశము.

పై సంఘముయొక్క సామాన్యసభ యీనెల 29 వ నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయము శ్రీయుత ముత్తరాజు గోపాలరావు గారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై యీ దిగువ తీర్మానములను గావించెను.

(1) రష్యాదేశపు సుప్రసిద్ధ గ్రంథకర్త మాక్సిమ్ గోర్కీ గారియొక్క మరణమునకు సానుభూతి తెలుపుట.

(2) లక్నోబట్టల మిల్లుల పనివారల సమ్మెకును, బెంగుళూరు పొగాకుమిల్లు పనివారిసమ్మెయెడలను సానుభూతిని ప్రకటించుచు, ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించుచు జాతీయనాయకులు తగిన తీవ్రమగు ఆందోళన జరుపవలయునని కోరుట.

(3) సుభాష్ దినోత్సవ సందర్భమున బహిరంగ సభయందు ఉపన్యసించినందులకు సోమేంద్రనాధ్ టాగూరుగారిని, మద్రాసులో స్వతంత్రోత్సవ సందర్భమున ఉపన్యసించినందులకు కార్మిక నాయకులు శ్రీ ఎ. యస్. కె. అయ్యంగార్, యం. ఎ. గారిని అరెస్టు చేసినందులకు ప్రభుత్వము వారిచర్యను నిరసించుట.

(4) సి. ఆర్. రెడ్డి, సత్యమూర్తి, రామదాసు పంతులుగార్లు సామ్యవాదమును గూర్చి అపోహలు గల్పించుచూ, చేయుచున్న ప్రచారమును ఈ సభవారు తీవ్రముగా నిరసించుచున్నారు.

(5) జవహర్ లాలుగారి ఉపన్యాసములను నెల్లూరు స్వతంత్ర పత్రిక "వుత్తర ప్రజ్ఞలని" నిందించుట గర్హనీయమని, ఈ సభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

(6) కాంగ్రెసు "ప్రజాసామాన్య సంబంధ" వుపసంఘమువారి ప్రశ్నావళికి ప్రత్యుత్తరములు పంపుటకు కూలీల సంరక్షణాసంఘము, కాంగ్రెసు సోషలిస్టు పార్టీలతో సంప్రతించి తయారుచేయుటకు ఉపసంఘము ఏర్పాటు చేయబడినది.

(7) జిల్లాయందలి పెద్దరైతుల యిబ్బందులను విచారించి నివేదికను తయారుచేయుటకు వుపసంఘమును నియమించడమైనది.

(7) పాలస్టైనులో, స్వతంత్ర పోరాటమునకై పోరాడుప్రజలకు సానుభూతి చూపుట.

(వి వి.)

ఓడిపోయినాక నాయుడుగారు స్వకాన వైరాగ్యంలోకి దిగారట యిన్ని సంవత్సరాలుగా కవున్సిలు మెంబర్కీ ఛేర్మనుగిరి ఆశ తనకు యింక వుండ జాలదని. ఏదో అయిపోయింది అయిపోయింది మరల రామిరెడ్డిగారి పార్టీలో దూరడం బాగుంటుందని ఆలోచిస్తున్నారట. ఛేప్ వినాశకాలే విపరీత బుద్ధన్నారు పెద్దలు.

* * *

జిల్లాబోర్డు ఎన్నికల్లో జస్టీసువారోడిపోతే శాసనసభల ఎన్నికల్లో దెబ్బతగుల్తుందని, శాసనసభల ఎన్నికలలకు జరక్కుండా చేయబడుతుందని అనుమానం కల్గుతున్నది కొందరికి.

* * *

యీనెల ఛేర్మను ఆర్. యల్. రెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద గత నెల 27 తేదిన జరిగిన ప్రథమ మునిసిపల్ మీటింగు పేరిగాడి కోట్టను జ్ఞాపకం పరుస్తుంది.

* * *

దరిశి కంచి కార్లూరుపోస్టును సంబంధించిన ఎడ్యుకేషను కౌన్సిల్ వారి గ్రాంటు చెక్కులు [illegible] చెల్లించుచున్నది. దీని [illegible] విచారించ [illegible]

నెల్లూరు వార్తలు.

నెల్లూరు షార్టుహాండ్ అసోసియేషను 1935 సం॥ లో స్థాపింపబడియుండెను. ఈ సంలోయున్న గ్రేడు పరీక్షకుపోయిన 8 గురిలో ఒకరు ఫస్టు క్లాసులోను, ముగ్గురు సెకండు క్లాసులోను పాసయిరి.

* * *

జిల్లాబోర్డు మీటింగు తే 9 ది.

* * *

మంగమూరు చెంచు పాపయ్యగారు (అడ్వొకేటు) రిసీవరుగ రు 823 లు దుర్వినియోగపరచెనని నమ్మకద్రోహము క్రింద 1వ తేది అరెస్టు చేయబడి 2 తేది జామీనుమీద విడుదలైరి.

* * *

1వ తేదిన యువజన సంఘమువారు, కాంగ్రెసు సోషలిస్టుపార్టీ, కూలీల సంరక్షణ సంఘముల యాజమాన్యమున గం॥ పానుమారెడ్డిగారధ్యక్షతన మాక్సిమ్ గోర్కీగారి అకాలమరణమునకు సానుభూతి చూపిరి.

ఖిల్జీ —

గతనెల 27 తేదిన సింహపురి ఫ్రెండ్స్ యూనియనువారి ఖిల్జీ నాటకం 9-30 గం॥ బదులు ఆర్. యల్. రెడ్డిగారు లేటుగా రావడం చేత 10-30 గంటలకు మొదలెట్టి ప్రథమంలో కొంతవిసుగు ప్రేక్షకులలో కలుగజేసినా నాటకం మాత్రం దీనికి లోద్పదక కొంత రిలీఫ్ యిచ్చింది. వీరు ప్రదర్శించిన నాటకాల్లోకి యీ ప్రదర్శనం చాలా బాగుండడంతో అతిశయోక్తి యుండజాలదు. ఖిల్జీ-టి. వి. శివరామయ్యగారును, గఫూరు—దొరసామి గారును, అల్లావుద్దీన్ వి. వి. కృష్ణయ్యగారును, గణపతి—వెంకటరెడ్డిగారును చాల నిపుణత్వమును చూపిరి. అల్లీఖాన్ వేసిన కృష్ణమూర్తిగారు అతి సీరియస్ గ వుండాలసిన ఘట్టంలో హాస్యం కొంచెం చూపించడం మానుకోవలెను. వీరి అక్షన్సు ప్రశంసనీయమైనవి. మోతియా-పత్రి సుబ్బారావుగారు ఫిగర్ బాగావుండి లోటులేకుండానే నెరవేర్చారు. ఇక చెన్నూరువారి కమలదేవు-వీరు ఏవేషం వేసినా అతి సమర్థతతో నిర్వహించగల శక్తిగలవారు. పెరాన్ అనిపించుకొన్నారు. బలదేవ్, దేవల పాత్రలు వచ్చాలే. ఈ నాటకం యింత జయప్రదంగా యీ సమాజంవారు ప్రదర్శింపగలిగినందుకు సింహపురీయులు గర్వ పడవలసిన విషయం.

—ఒక ప్రేక్షకుడు.

సింహపురి ఫ్రెండ్స్ యూనియన్ వారి నాటకాభినయపు పోటీలు.

పై సమాజ ఆధిపత్యమున 18 తేది నుండి జరగనున్న నాటకాభినయపు పోటీలకు నెల్లూరు మండలము అమెచ్యూర్ నటకులేగాక ఆంధ్రరాష్ట్రముందలివారు కూడ పోటీచేయగవచ్చును దరఖాస్తులు 14 తేది లోపుగ 0—8—0 ప్రవేశరుసుముతో చేరవలయును.

టి. ఆర్. పరమశివం,
బి. ఏ., బి. యల్., ఆర్గనైజరు.

కనుపూరు ఫిర్కా యూనియనుసభ కొంకాతిగ్రామంలో తే 12-7-36 దిన ఆదివారం మధ్యాహ్నం 1 ఘంటకు జరుగును.

జమీందారీలలోని దారుణాలు.

గంపలగూడెం రైతుల బాధలు

(నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు)

గంపలగూడెం జమీందారీ కృష్ణాజిల్లా, తిరువూరు తాలూకాలో వున్నది. ఈ తాలూకాలో యిదే పెద్ద జమీందారీ యెస్టేటు. యీజమీందారుగారు గొప్పమేధావి; సమర్థుడు; స్వయంగా సర్వము చూచుకోగలిగిన కార్యదక్షుడు. రమారమి 80 సం॥ వయస్సుగలిగియు యింకను వృద్ధాప్యముగా యెస్టేటును స్వయంగా పాలిస్తున్నారు.

నీటి వసతులు.

నీటి వసతులు బాగుచేయించుటలో ఆంధ్రదేశానికే వీరే ప్రథములు. వీరియెస్టేటులో అన్ని చెరువులు చక్కగా బాగుచేయుటయేగాక చుట్టుప్రక్కలవంకలు వరుగు వాగులనుండి చెరువులకు కాల్వలు త్రవ్వి చక్కని నీటి సదుపాయములు కల్గించి జమీందార్లకు మార్గదర్శకులైనారు. చెరువులు మంచి స్థితిలోనున్నందున యీమధ్య కురిసిన వర్షములకు చెర్వులలో నీరున్నది. చింతలపాటి చెర్వు కలుజుకూడ పారినది. చిట్టేలలో "జగన్నాథ సాగరము" అను పెద్ద చెరువును త్రవ్వించి ఏటినుండి కాలువను మలిపి డ్యాము కట్టి మంచి నీటి వసతి కల్గించినారు. గంపలగూడెం యెస్టేటుంతటు కాలువలులోని కృష్ణాజిల్లాలోటి వారు వాటడానికి సిద్ధముగ నున్నారు కృష్ణాజిల్లో నీరు లేదుగాని యీయెస్టేటు చెరువులలో గంపలగూడెంలో తప్ప తక్కిన అన్నిచోట్ల సమృద్ధిగా నీరున్నది. యీప్రాంతమంతా యిప్పుడు మెట్టలలో సేద్యము చేస్తున్నారు. చిత్తూరు జిల్లాలో మాదిరే యీప్రాంతమంతాకూడా చెరుకునకు ప్రధానమిస్తున్నారు. రైతులకు యిది కొంత ఊరటగా ఉన్నదట.

హెచ్చు రేట్లు.

ఈ జమీందారీలో మాగాణి యం 1-కి రు 10 లు మొదలు రు 15 ల వరకు శిస్తు కలిగియున్నది. మెరక రు $1\frac{1}{2}$ మొదలు రు $2\frac{1}{2}$ వరకు సాధారణముగా రైతుల రక్తం, మాంసం, కూడ యీ శిస్తుల రూపేణ హరింపబడుచున్నది. ఏరైతును కదిలించినా హాహాకారాలు. ఎంత కష్టించినా శిస్తు తీర్చాలకుంటే ఎంతలేరు. యీ మెట్ట తాలూకాలలో యింత పెద్ద శిస్తులు కట్టి రైతులు బ్రతు[illegible] మహా దుర్ఘటం. అందువల్లనే పల్లెలు [illegible] చేస్తున్నవి. నీటితీరువ యం 1-కి రు [illegible] చేస్తారు. గవర్న మెం[illegible] జమీందారీలకు నీరు యిచ్చినందుకు [illegible] లు వసూలు చేస్తూంటే యీ జమీందారుగారు రు 10 లు వసూలుచేయడం చాలా అన్యాయం.

స్వంత కమతం.

ఈ ఎస్టేటులో జమీందారు వారికి స్వంత కమతాలు యున్నవి. వాటి నంతా జమీందారు గారు నౌకర్లను పెట్టి సాగుచేయిస్తారు. గంపలగూడెంలో మాత్రము స్వంత కమతానికి నీరు సమృద్ధిగా చాలినంతవరకు రైతుల భూములు సాగుచేయడానికి అవకాశం యివ్వరని రైతులు చెప్పారు. నల్లచెరువులో నీరు కొద్దిగా యున్నది. ఎస్టేటువారు వారు వాడుకుతున్నారు. రైతులు శిస్తులు మందుచుకొని కూర్చొని యున్నారు. యిది చాలా అక్రమం. మునగాల మొదలగు మరికొన్ని జమీందారీలలో యిట్టి ఘోరమే జరుగుచున్నది. నోరు వచ్చిన పేదరైతులు బలవంతుడగు జమీందారునెట్లు ఎదుర్కొనగలరు? చింతలపాటిలో చెరిసగము భూములు ఎస్టేటువారి దున్న స్వంత కమతంవల్ల తమకేమీ నష్టంలేదని రైతులు చెప్పారు. గంపలగూడెంలో మాత్రము యిలాంటి నిర్బంధం అమలు జరుపటానికి కారణమేమిటో తెలియదు.

ఇకనైనను జమీందారుగారు దయదలచి యిలాంటి విషయాల్లో న్యాయంగా ప్రవర్తించడం ఉచితమని మనవిచేయక తప్పదు.

చెట్లహక్కు.

గాలిరు పెరళ్లలో ఉండే చింతచెట్లన్నియు తమ సేవని అన్నిటిని నరికిస్తున్నారని గాలిమస్థులు చెప్తారు. యిదికూడా అక్రమం. కాని జమీందారుగారే యీ న్యాయాన్యాయముల పరిశీలించవలెగాని రైతుల తిరస్కారం వరకూ రానివ్వడం సరిగాదని చెప్పక తప్పదు. యీవిషయంలో చింతచెట్లను కొట్టక వదలుకొన్నందుకు వడిమట వంటు జమీందారుగారిని అభినందించవలె. మరియు పట్టాభూముల[illegible]లోని ఎస్టేటుల్యాండు ఆక్టు దరిమిలా రైతుకు హక్కుగల తాటి, యీతచెట్ల విషయంలో జమీందారుగారే అనుభవిస్తున్నారని రైతులు చెప్పుచున్నారు. యిలా చట్టాన్ని ధిక్కరించడం సమంజసంగాదు. రైతులు యిలాంటి విషయాల్లో చెదిరిపోకుండాతమహక్కులు నిలుపబెట్టుకోవడం అత్యవసరం.

సర్వే.

ఈ ఎస్టేటు 1928 లో ప్రయివేటు సర్వేచేయించి 1932 లో అమలు పరచినట్లును, ఖర్చులు రైతువల్ల రాబట్టినట్లును తెలుస్తున్నది. గవర్నమెంటు పార్టీచేత సర్వే చేయించినపుడు రైతు కూడా ఖర్చులు భరించవలసి యుండునుగాని తన అవసరానికి జమీందారు తన యిష్టప్రకారం చేయించుకొన్న సర్వేని రైతులు అంగీకరించడంగాని, ఖర్చులు కట్టియివ్వడంగాని, చాలా అక్రమం. సర్వేలో విస్తీర్ణము హెచ్చుతేలిన భూములకు చుట్టుప్రక్కలరేటుతోబాటు శిస్తువుచ్చుకొనవలెనేగాని ఆ కొలత హెచ్చిన భూమియందు జమీందారుకు ఏసంబంధము లేకున్నను అట్టి కొన్నిభూములను కొన్నిచోట్లమాత్రం ఆ [illegible] చ్చిన భూములను వేలంవేయించి సొమ్ము[illegible] కోచూడడం చాలా నిందాస్పదమైన విషయం. యిందుకు చట్టం ఏమాత్రం ఒప్పుకోనదు. రైతులు కేవుదాయని గతిలేక ఒప్పుకొన్నంత మాత్రమున అది న్యాయ మనిపించుకోనదు గదా! ధనాశకును న్యాయమునకును ఎక్కడ సంబంధము? కొలత హెచ్చిన వాటికి మెరకకు రు. 1 కి రు 40 లు, పల్లం యం 1 కి రు 100 లు జమీందారుగారు పుచ్చుకొన్నారేగాని విస్తీర్ణము తగ్గిన దానికి మునహా కట్టియివ్వలేదు. ఇది చేయతగిన పని.

అక్రమసెస్సు.

ఈ [illegible] దారీ అనే [illegible] వంటున ఆసాదిగా వసూలు చేయబడుచున్నది. యీ మధ్య తీసివేసినట్లు జమీన్ రైతులో ప్రకటింపబడినవార్త అసత్యము. దావాచేసిన వద్దల్లో తీసివేసిన వాటిని జాలి ప్రభువరదవిగాని అసలు తీసివేయలేదు. ఈ అక్రమ సెస్సువల్ల రెండు ఎస్టేట్లలో సుమారు సం॥ 1 కి రు. 8000 లు వసూలగుచున్నది. ఆక్టు పుట్టిన గత 28 సం॥లకు యీ విధంగా అక్రమ సెస్సుక్రింద వసూలుచేసిన సొమ్ము సుమారు రు 80,000 లకు మించుచున్నది. దీనిని అక్రమ మనవలెనో? దోపిడి అనవలెనో? తెలియకున్నది. రాంతటనైనను సంఘబలముతో ఎదిరించకున్న యిట్లే ఎంతకాలమైన సాగవచ్చును. సరియు ఎస్టేటు ల్యాండు సవరణ చట్టము సెక్షను 8-11 A ప్రకారము అక్రమసెస్సు కూడా న్యాయబద్ధమేయని వీరి యుద్యోగస్థులు వాదించుచున్నారు. అది పొరపాటు. యీ సెక్షను వారి యూహను బలపరచజాలదు. 185, 186 సెక్షన్లు వదిలినయెడల వీరి అపోహ తొలగిపోగలదు. మరియు యీ విషయము శ్రీ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారితోకూడా నేను సంప్రతించినాను. వారుకూడా యీ అక్రమ సెస్సు చట్ట సమ్మతము గాదని ఖండితముగా చెప్పినారు. కావున ఆ వాదము అపహాస్య కారణమగును. కాబట్టి జమీందారుగారు వెంటనే దీనిని తొలగించవలెను. అటుల తొలగించనిచో త్వరలోనే రైతులు తొలగింపు కొనగలశక్తి పొందనున్నారని విశ్వసించుచున్నాను.

పైర్లవారీ.

ఈ ఎస్టేటులోకూడా యీ పెనుభూతం యున్నది. దీన్ని తొలగించుకొనుటకు ఎస్టేటు ల్యాండు సవరణచట్టము సెక్షను 40 ప్రకారం కమ్యుటేషను దావాద్వారా తీర్మానించుకొను అవకాశమున్నది గాని యిది వ్యయప్రయాసలతో కూడిన కార్యమైయున్నది. జమీందారులు దీన్ని తీసివేయుటగాని లేక క్రొత్తయుగములో చట్టము సవరించుకొన్నగాని యిది తప్పదు. నేగాని దావాలబాధలు రైతులు పడజాలరు.

చుట్టుప్రక్క గ్రామాల రేట్లు.

ఈ జమీందారీకి చుట్టుప్రక్కల సైరాం ప్రభుత్వం గ్రామాలగు చవటపల్లె, కేతులపల్లె, గానుగపాడు, పల్లెర్లమూడి, చిక్కుళ్లగూడెం, కొత్తూరు మొదలగు గ్రామాలున్నవి. వాటిశిస్తులు మెరక యం 1 కి రు 1-కు లోపుగను పల్లం యం 1 కి రు 6 మొదలు 8 వరకును యున్నవి. గంపలగూడెంలో పల్లం రు 10 మొదలు రు 15 ల వరకును, మెరక రు 1-8-0 లు మొదలు రు 5 లు వరకును యున్నవి. వీటినిబట్టి జూచిన యెంత హెచ్చుశిస్తు రైతు[illegible] భరించుచున్నది అర్థము కాగలదు.

ఇంకనూ ఎన్నో విషయములున్నవి. యివన్నియు రైతు తప్పించుకొనుటకు మార్గమెటులనా యున్నదే ముఖ్యప్రశ్న. జమీందారు వరుమానము తగ్గించుకోజాలక బుద్ధిపూర్వకముగా చేయుచున్న అక్రమములేగాని వారికి తెలియక చేయుచున్న పొరపాట్లుగావు. కావున రైతులు వెంటనే సంఘటితమై [illegible] బాధలు తొలగించుకొనవలయును [illegible] [illegible]

ఈ విషయమై శ్రీ గద్దెరంగయ్య నాయుడుగారితో కూడా మాట్లాడితిని. వారికి ప్రస్తుతము [illegible] ఎలెక్షన్లయున్నందున, [illegible] అందువెంటనే [illegible] తాలూకాలో రైతుల సభ జరిపి సంఘమును స్థాపించి తగిన కృషి చేయుటకు సంసిద్ధముగానున్నారని [illegible] [illegible] వారి శిరసావహించి రైతులు సభ [illegible]

డాంగ్రేగారి
బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను, ఆరోగ్యము నిచ్చును.
అన్ని స్థలములందు దొరకును.
ప్రొప్రయిటరు:—
కె. టి. డాంగర్ అండ్ కో,
గిర్గాం-బొంబాయి.

వకుళాదిసుగంధతైలము

తలమెరుగునకు వుపయోగించుకొన్న పొత్తులో తలనొప్పి కండ్లుమంటలు చిరకాలముండి బాధించు తలనొప్పులను నివారించి వెంట్రుకలకు మృదుత్వము కలిగించును.

4 ఔన్సుల సీసా రు. 0—8—0.

తిమిరభాస్కరా[illegible]నము

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన మసకలు, కలికట్టి, తిమిరములు, నీరుకారుట (క్యాటరా[illegible]) చూపు తగ్గి రెండుగా కనుపడుట మొద[illegible] చూపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధు[illegible] పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్య[illegible]
హెడ్డాఫీసు [illegible]
కో పూ రు. ట్రంకురో[illegible]

జరిపి ప్రథమమున తమ తమ జ[illegible] రాజకారణముల వంటి తక్కిన [illegible] న్నను గంపలగూడెం వంటి [illegible] నను రైతుకోర్కెల [illegible] యున్నారు.

[illegible]

రైతు సంఘం [illegible] వారు [illegible] [illegible]

ఐదవ

ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ తీర్మానములు

(గత సంచిక తరువాయి.)

స్వదేశీయ వాణిజ్య వ్యాపారములను అభివృద్ధిపరచుటకై ప్రభుత్వము ప్రత్యక్షము టాంటామ్ ద్వారా పరోక్షముగా రక్షణ శిస్తులద్వారా చేయుచున్న సహాయపు భారమును కార్మిక కర్షకులే ధరించుచున్నారు. కనుక ఇప్పటివలె ఏకొద్దిమంది పుంజీదార్లకో అట్టి పరిశ్రమలద్వారా అన్నిలాభములు కలుగుచుండుట అనర్థదాయకము. కనుక సమస్త పరిశ్రమలను ప్రభుత్వముగాని సహకార సంఘములుగాని నడుపునట్లు చేయుట అవసరమనియు ఈలోపుగా దేశీయులెల్లరూ ప్రభుత్వము శుద్ధస్వదేశీ పరిశ్రమలకే సంపూర్ణమైన సహాయముచేయుట ధర్మమనియూ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

మిల్లులపోటీకి అనేక నిరుద్యోగముల్ల అనేక బాధలవల్ల కృశించుచున్న కోటిమంది చేనేత పనివారిని రక్షించుటకై మాలు చౌకగా దొరకునట్లు వారిచే నేయబడుగుడ్డలలో 40 వ నెంబరు వరకూ స్వదేశీయ మార్కెటును ప్రత్యేకించవలెననియూ వారికై ఈయబడుచున్న భారతీయ ప్రభుత్వ గ్రాంటును 50 లక్షలవరకు హెచ్చింపవలెనని తీర్మానించుచున్నారు.

గ్రామ, ఫిర్కా, జిల్లావారగు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘమునకు శాఖాసంఘములు నిర్మించుట, పునరుద్ధరించుటయే 1936 సం॥ నవంబరులోను జరిగించవలెనని రైతుసోదరులను ప్రచారకులను ఈ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

కర్షకజనావళి మేలునకై, జాతీయోద్ధరణకై కృషిచేయుచుండిన, కీ॥ శే॥ సకలత్ వాలా గా సర్ యస్. రామచంద్రరావుగారి శ్రీమతి కమలాదేవి నెహ్రూగారి, డాక్టరు అన్సారీగార్ల అకాల మరణమునకు తమవిచారమును ఈసభవారు తెల్పుచున్నారు.

1934 రాజ్యాంగచట్టము రైతుల, కూలీల అభివృద్ధిని అరికట్టి నిరసింపజేయుటకు జాతీయ ఉద్యమాన్ని క్షీణింపచేయుడానికి నిర్మింపబడ్డది గనుక రైతుజనావళి ఆశాసనాన్ని తీవ్రంగా నిరసించుచున్నారు.

పత్తికొండ తాలూకాయందు అసలు వర్షములేకనూ, పంటకాలములోగాని వానలకు పూర్తిగా నష్టమైనందున దానిని గ్రహించి తాలూకాలోని కొన్నిఫిర్కాలకు మాత్రమే 1 రూపాయకు 2 అణాల వంతున ఒసంగిశిస్తు సస్పెన్షను రిమిషనుగ మార్చినట్లు వెంటనే జి. ఓ. ఇవ్వవలెననియూ, మిగతా ఫిర్కాలకు రిమిషను ఇప్పించవలెననియూ, ఈ సభవారు ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుచున్నారు.

దేశ స్వాతంత్ర్యమును అనగా కార్మిక కర్షక రాజ్యస్థాపనకు పాటుపడు సంఘములకై ప్రభుత్వము అమలుజరుపుచున్న నిర్బంధశాసన విధానాన్ని ఈ సభవారు తీవ్రముగా విమర్శించుచున్నారు.

[...] కార్మిక కర్షక రాజ్యస్థాపనకై కృషిసలుపుచున్న భారతీయ దేశభక్తులను విచారణకూడ లేకుండా [...] కారాగృహముల ఉంచిన ప్రభుత్వచర్యను ఈ సభవారు గర్హించుచూ వారిని సత్వరముగా విడుదలచేయుమని ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరించుచున్నారు.

సామ్రాజ్యకాంక్షకు లోనైన ధనిక ప్రభుత్వములచే చేబడు సామ్రాజ్య లభివృద్ధిపలచుటకై చేయబడు యుద్ధాలకు ఏవిధమైనటువంటి అనగా ధన, దేహబలసహాయము చేయుకూడదనియూ, కార్మిక కర్షకులను హెచ్చరించుచున్నారు.

మన పరమార్థముగు రైతాంగ కార్మిక ప్రజారాజ్యమును సంపాదించుటకు తాత్కాలికము [...]మీందారులు, పారిశ్రామికులు కార్మిక కర్షకులకు కల్గించుబాధలను తొలగించుటకు శాసన[...]దు రైతువారు రక్షించుకోనుట అవసరమనియూ,

అది సాధ్యమగుటకై కూలీల కనీసపుకోర్కెలను దక్షిణ భారత [...]ర్మిక కర్షకసమ్మేళన [...]హింపనంతవరకు, అయినా ఆమోదించవలెననియూ, కార్మిక కర్షక సామరస్యము [...] ఆర్థిక క్షేమసౌకర్యములందు కల్గించుట రైతులయొక్క ధర్మమనియూ, ఈ సభవారు [...]చున్నారు.

రైతాంగ విద్యాలయము.

[...]కీయ, ఆర్థిక సూత్రములు రైతులకు బోధపడవలెనంటె, రైతుయువకుల [illegible] ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయు పద్ధతిమీదనే, రాయలసీమకు, కళింగసీమకు, మిగత [...] ప్రతిజిల్లా కొక్కొక్క రైతాంగ విద్యాలయమును స్థాపించుట అవసరమని ఈ [...]నించుచున్నారు.

జమీన్ రైతు పత్రిక.

[...]యొక్క రాజకీయ, నైతిక ఆర్థికాభివృద్ధికై అమోఘమైన కృషిసల్పుచున్న [...] ఈ సభవారు శ్లాఘించుచు కర్షకులెల్లరు చందాదారులు కావలెనని కోరు[...]

కార్యదర్శి నివేదిక.

[...] క్రితం 1934 వ డిసెంబరులో విశాఖపట్టణమందు కల్లూరి సుబ్బా[...]ష్ట్ర రైతు మహాసభ సమావేశమైంది. మోటారు ప్రమాదగా[...] ఆచార్య రంగాగారు సమావేశానికి రాలేకపోయినా సభాధ్యక్షులగు సుబ్బారావుగారు సంఘానికి అధ్యక్షులుగ ఉండటంవలన మరల శ్రీ రంగాగార్నే సంఘానికి అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొన్నారు. ఒక సంఘంకూడ ఏర్పాటుచేయబడింది.

ఈ సంఘం 1935 సెప్టెంబరులో సమావేశమై, రైతురక్షణ యాత్రను సంబంధించిన ప్రణాళికను తయారుచేసి నవంబరులో యాత్రను జయప్రదంగా జరుపవలసిందని వివిధ ప్రాంతములోని రైతుసంఘాలకు విజ్ఞప్తి పంపినారు, ఆ సమావేశములోనే కొత్త కార్యదర్శులను ఎన్నుకున్నారు. మరల రైతుసభ జరుగుచుండుటవలన నేటివరకూ ఆ సంఘమే పనిచేస్తున్నది.

1934 వ సం॥ రైతుల మహాసభ విశాఖపట్నంలో జరుపుటానికి ముందుగానే రాయలసీమలో క్షామం ఏర్పడింది. ఆచార్య రంగాగారు ఆప్రాంతాలలో సంచారముచేసి ఒక నివేదికను తయారుచేసి రెవిన్యూబోర్డు మెంబరుగాఉన్న గోపాలస్వామి అయ్యంగార్కి పంపినారు అయన గారు చాలా అనుమానంగా సమాధానాన్నిస్తూ త్వరలోనే తాను స్వయంగా క్షామబాధకు గురియైన ప్రదేశాలనుచూచి తగిన నివారణ మార్గాలను అనుసరించుతా మన్నారు. అలాగే చేసారు. డిసెంబరు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసభలో రాయలసీమ ప్రజలకష్ట సానుభూతి తెలుపుతూ ఒక తీర్మానము కావింపబడింది. ధనం వసూలు చేయాలంటూ, ఒక హెచ్చరిక విజ్ఞప్తి కావింపబడింది.

రైతురక్షణ సంఘంవారు 'రాయలసీమ కరువు నివారణ దినము' అని ఏర్పాటు చేసారు ఆంధ్రదేశంలో పలుచోట్ల జర్గింది. కొంతధనం వసూలుచేసి పంపబడింది. తరువాత రంగాగారు అసెంబ్లీకి హాజరగుటకు ఢిల్లీకిపోయినపుడు ఇచటి దుర్భర పరిస్థితుల నివేదించుచూ ఒక ప్రకటనను కావించారు. కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు రాజేంద్రబాబుతో స్వంతముగా పరిస్థితులను తెలుపుతూ, మాట్లాడినారు. తత్ఫలితంగా ఢిల్లీ ఉత్తరాదిలో 5 వేల రూ. వసూలు అయింది.

కల్లూరి సుబ్బారావు, K. S. రాఘవాచారి, కోటిరెడ్డి. అనంతశయనం, వార్తకవి రామచంద్రరావు, ఘట్టి వెంకటరమణప్ప, యస్. వెంకటసుబ్బయ్య, సదాశివన్, ఓబుల రెడ్డిగార్లు కరువు నివారణ నిధిని వసూలుచేసే విషయంలో చాలా కృషి చేసారు. (కాంగ్రెసు పెత్తనదార్లు కొంచెం సహాకారం చేసారు.)

ఆంధ్రదేశమంత శక్తివంచన లేకుండా సాయంచేసింది నివారణ నిమిత్తం ఖర్చుపెట్టబడిన ధనంపోను ఇంకా, 5 వేల రూ. మిగిలివుంది. దానిమీదవచ్చె వడ్డీతో రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయాన్ని జరపటానికి ఏర్పాట్లు జరుగుతు యున్నవి. ఇది చాలా అవసరము. మరల ఏనాడైనా యిలాంటి పరిస్థితులు సంప్రాప్తిస్తే పనిచేసేటానికి స్వచ్ఛంద సేవకులు కావాలి. అలాంటివార్ని వారే తయారు చేసుకోనటం, శ్రేయస్కరం. ఇట్టి అవసరాన్ని గుర్తించి అందుకుతగిన ప్రయత్నాలు చేస్తూవున్న రాయలసీమ రైతు నాయకులు ప్రశంసనీయులు. వారి ప్రయత్నములు సఫలీకృతములగు గాక!

శుక్లపక్ష చంద్రునివలె మన ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పుట్టిన రైతు ఉద్యమము దినదినాభివృద్ధిగాంచుతూ ఉంది. దేశదేశాలకు వ్యాపించి పోయింది. 1935 సం॥ జూలైలో దేశోద్ధారకుని అధ్యక్షతను మద్రాసు రాజధాని కార్మిక కర్షక సమ్మేళనము స్థాపించబడినది. అందు వ్యవసాయ కూలీల హక్కులు, స్థానం, గుర్తింపబడినవి. కర్షకులు వ్యవసాయకూలీల మధ్య సఖ్యత ఏర్పరచుటకు పనిచేయాలని తీర్మానించారు వారిరువురి మధ్య ఏర్పడుతూ ఉండు సమస్యల పరిష్కారం చేయటానికి 'కన్సిలియేటరీబోర్డు' వుండాలనికూడ నిర్ణయించారు. యీ సమ్మేళనం తరఫున దాదాపుగా డజను కరపత్రములు Bulletins ప్రకటింపబడినవి.

అక్టోబరులో రాజేంద్రబాబుకు (అప్పటి కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు) రైతుల కనీసపు కోర్కెలను నివేదించారు. రాజేంద్రబాబు చాలసుఖంగా సమాధానంచెప్పారు. అంతేకాదు, వారికి బెజవాడలో ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం తరఫున ఒసంగబడిన సన్మానమునకు సమాధానము చెప్పుతూ ప్రత్యేక కర్షక సంఘాల ఆవశ్యకతను అంగీకరించారు. అధ్యక్షుని అప్పటి సంచార విషయంలో ముఖ్యంగా గమనించవలసిన విషయం ఒకటుంది. కాంగ్రెసువారుకూడ గుర్తించుట అవసరం. రాజేంద్రబాబు సంచారం చేసినంత దూరంలోను, వెళ్లిన ప్రతిపూరిలోను, రైతుసంఘాల తరఫున స్వాగతపత్రాలు సమర్పింపబడినాయి ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రైతు సంఘాలు ఎక్కడ ఉన్నాయి అనేవారికి ఇదే సమాధానము.

మద్రాసులో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశముతోపాటు అఖిలభారత కర్షక సేవకుల సమావేశముకూడ జరిగింది.

వివిధరాష్ట్రములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చారు. అప్పుడే లక్నోలో జాతీయ కాంగ్రెసుతోపాటు అఖిలభారత కర్షక కాంగ్రెసుకూడ జరుపాలని నిర్ణయించారు. యీ సం॥ ఏప్రిలులో స్వామి సహజానంద సరస్వతిగారి అధ్యక్షతను జయప్రదంగా కొనసాగింది.

1935 సం॥ ఆఖరులో 8 వ రైతురక్షణయాత్ర జయప్రదంగా సాగింది. యీ మాటు రా[...]త్యులుకూడ మనవిధాన్ని అనుసరించారు. ఆంధ్రదేశంలో మొత్తంమీద 18 ప్రదేశాలలో జయప్రదంగా జరిగింది.

బందరులో గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, గుడివాడలో K. L. నరసింహారావు, నిటికెటి రామకోటయ్య, గోగినేని వెంకటప్పయ్య, నూజివీడులో మాకల రామస్వామి, నందిగామలో రంగయ్య (ఆంధ్రరైతాంగ విద్యార్థి) దివిలో గొట్టిపాటి వెంకటసుబ్బయ్య, కొల్లూరులో శర్మ, పాలకొండలో గొర్లె కృష్ణమూర్తి, విజయనగరంలో తమరాకర సుబ్బారావు, గుంటూరులో పాటిబండ్ల సీతారామయ్య, రంగా, నంద్యాలలో శర్మ, కర్నూలులో లక్ష్మీరెడ్డిగార్లు యీ యాత్రలను సాగించారు. ఇదిగాక తెపల్లె, పత్తిపల్లి, తెనాలి ఒంగోలు, ఉరవకొండ, పొ[...], అనంతపూర్, తిరుత్తని, కావలిలోకూడ కొనసాగింపబడెను.

రైతుద్యమాభివృద్ధికి ప్రత్యక్షంగా పరోక్షంగా పాటుపడుతున్నారు. కొందరు శ్రీమ[...] గత సం॥ రైతురక్షణయాత్రను, తెనాలిలో జయప్రదంగా జరిపించిన శ్రీమతి. భారతీదేవిగారు ప్రశంసనీయులు. వరలు ఇతర రాష్ట్రాలవారును అనుసరించుచున్నారు. లాహోరులో ఒకటి జరిగింది. లయల్పూరులో మరొకటి ఏర్పాటుచేయబడినది. ఇంకా అనేక ప్రాంతాలలో కూడ ప్రయత్నాలు జరుగుచున్నవి.

([...]రువాయి 9-పేజీలో చూడుడు.)

స్వాగత పంచరత్నములు.

గత నెల 20 తేదిన మైలాపూరునందు జరిగిన చెంగల్పట్టు జిల్లా జమీన్ రైతు మహాసభలో ఆహ్వాన సంఘమువారు శతసహస్రాపారంభకులగు ఆచార్య రంగా గారికి శ్రీయుక్తము తేని మునుస్వామి నాయుడు గారిచే రచియింపబడి సమర్పించిన స్వాగత పంచరత్నములు.

సీ॥ కమనీయమైన శ్రీ - కమ్మకులంబున
జన్మించె పార్వెల్లి - చంద్రుమాడ్కి
నిఖిలభారత్ జనపదంబు - నిన్ను గన్నందున
ధన్యతకెంచెను - ధరణియందు
సాత్విక భారతిదేవి - సహధర్మచారిణీ
గాను సమర్థురా - సముగట్టెవె
ఆర్థిక రాజకీయాది - శాస్త్రములందుఁ
బ్రావీణ్యమునగంటి - భక్తముగను
నీవిద్య నీకౌశల్య - నీబలముపయోగ
పంచితి స్వేచ్ఛను - బడిమార్గరవ
సర్వసమర్థ్యంబు - సత్యసంధత్వంబు
నీ యోగ్యతములరయ్య - నిర్మలాత్మ.
తే॥ సేవయెనీవృత్తి - దీనపోష.
త్యాగ మే భూషణమునీకు రాగరహిత
కట్టుకల కార్యదీక్షలు - పుట్టుగుణము
లయ్యెనీకలఘుస్ఫూర్తి - యాంధ్రవీర.

సీ॥ ఢిల్లీయాసెంబ్లిలో - ధీరతతో రైతు
ప్రశ్నల నెవ్వాఁడు - ప్రతిఘటించు
భూఁ లాలముకైన - భూస్వాములకు నెల్ల
గుండెలో గాలమై - యుండు నెవఁడు
పడరాని యిడుముల - బడి కాపు కష్టాల
బోగొట్ట నెవ్వఁడు - బూనుకొనియె
రైతుగా బుట్టియు - రైతుగా బెరిగియు
రైతుసేవకు తయా - రయ్యె నెవఁడు
ఆంధ్రరైతాంగ వి - ద్యాలయస్థాపన
గావించె నెవ్వాఁడు - కరుణదనర
లక్ష స్వరాంత్రంబు - నవుకర్లనుండియుం
బువరుద్ధరించిన - పుణ్యుఁడెవఁడు
అట్టి రంగనికార్యము - లద్భుతంబుఁ
గలుగఁజేయుచే జరులకు - కినిక వినిక
సకలసామాన్యులకు శేయ - నలదియుగునే
తేక సేవాధురంధర - దీవరతు.:

సీ॥ రైతుసార్తుమతిని - రక్తము మాంసము
శోషింపఁజేసినట్టి - భూపజనులఁ
బట్టి సవాలు వాక్రువి ప్రగల్భముల్
చేటగాఁజేసిన - దిట్టయితఁడె
తేకసేకలపట్ల - సేనాసౌఖ్యముఁగూడ
మరచినధన్యుఁడు - మాన్యుఁడితఁడె
భారత స్వాతంత్ర్య - పోరాటమందున
మొందరంజాశేసిన - ముఖ్యుఁడితఁడె.
ప్రాచ్యపాశ్చాత్య విజ్ఞాన - ధాముఁడితఁడె
నరుగుదెంచె సజ్జానాంధ - కారమందు
ప్రమ్మసెల సెలపుడుంటు - మానిమీరు
సాంధ్రవీరు నారాధింప - నరుగుఁదెండు.

తే॥ పట్టెదకనంబు లేకను - బరితపించు
కోటి సోదరులనుగాచ - [illegible]
మానితిరి యున్న [illegible] - [illegible]గూడ
నిట్టి స్వార్థత్యాగంబుంటు - [illegible]నరుడు.

ఉ॥ చేలమునున్న ధ్రూయముగ పు - స్వేదజలాస్థిత
విత్తమంతియుఁ
గూళలిచ్చి, కాపుప్రజ - కూడికి గుడ్డకు లేక
మాడగా
వారికియోపిన త్యాగమున - వారల బంటవు
కీర్తిఁ బూనితే
రైతుల నలంకరించితివి - జన్మము ధన్యముగాగ
రంగయా.

వారుణాలా! చిత్రాలా?

ఆంధ్రదేశంలో ఒక జమీందారీలో పేదవాడొకడు తాటిమట్టలు నాలుగు కొట్టుకున్నందుకు అతన్ని పదిమందిలోకి పట్టుకొచ్చి మీసంలోని వెంట్రుకలను ఒక్కొక్కటి చొప్పున అన్ని వెంట్రుకలు పీకించాడట. ఇలాంటి బుర్రలను ఏలా మరమ్మతు చెయ్యాలనో ఆ బ్రహ్మదేవుడుకే ఎరుక.

* * *

మరొక చిత్రంకూడా ఈ జమీందారు దున్నపోతు తనమనస్సు కొక్కేట్టు పనిచెయ్యలేదని దాన్ని శిక్షింపదలచి నాలుగుకాళ్లు కట్టించి మరొక దున్నపోతుల జతకు ఈ దున్నపోతునుకట్టి ఊరంతా ఉత్సవం చేయించాడట. తర్వాత కూడా దాని దుష్టబుద్ధి మానననందున విసికి హారిశ్చంద్రుని పరీక్షానంతరం విలపించిన విశ్వామిత్రుని విధం విలపించాటడ పాపం!!

* * *

కృష్ణజిల్లాలో ఒక జమీందారీలో పౌరులు ఒకనాడు వనభోజనానికి వెళ్లి ప్రక్క జమీందారుగారి యిటుకబట్టీ లోని రాళ్లను వంటచేసుకొ[illegible] పొయ్యిలకు వాడుకున్నారట. జ[illegible] దారుగారికి తెలిసి వాడుకున్న యిటిక రాయి 1 కి రు 1 వంతున అపరాధం విధించి వసూలుచేశాడట. వసూలైన మొత్తం ఆ యిటికబట్టీ లన్నిటికీ ఖర్చు పెట్టిన మొత్తాన్ని మించిందట. దీన్ని బలవంతులు జరిపే దౌర్జన్యమంటారా? మరేమైనా కొత్త పేరు పెట్టుతారా?

కనిగిరి చిత్ర రహస్యాలు

కట్టక్రింది పల్లె కర్ణంచితా శాలెన్ను ఖజానాకు చాలాకాలంగా పంపనందున పేష్కారువారు చితాను పూడబెరికి క్రిమినల్ కేసు పెట్టుతానని బెదిరించగా కర్ణం నానాతంటాలుపడి రు 400 లు చెల్లించుకున్నాడట.

* * *

చుండి దివానుగా వచ్చేవాని సమర్థత యెట్లుండినా పెట్టుబడి పెట్టేవాడుగా వుండాలి. చౌదరిగారి స్థానానికి అప్పుడే మరొకరు దిగుమతికి సిద్ధమట. మీరు చూస్తూ చూస్తూ గోతిలోపడుతుంటే, రాజాగారిది తప్పేముంది చెప్పండి? డబ్బు యిస్తానంటే ఎవర న్నా వద్దంటారా?

* * *

చౌదరి గారికి దివానుగిరి పోయిన మరునాడే యింట్లో దొంగలు పడి రు 3000 లు దోచుక పొయ్యారు. రామారావుగారు అష్టకష్టాలు పడి 16 వేలు వదలిచ్చుకుంటే యీయన 8 వేలల్లోనే పోనడ[illegible] లేండి.

*

[illegible]ంలో ఒక జమీం[illegible] [illegible] శ్రీ శిస్తు చెల్లింపలేక కుమా[illegible]ను రు 20 లకు విక్రయించెను

* * *

ఒక జమీందారీలో రైతులసభలు జరుపగూడదని జమీందారు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు విఫలముకాగా, సభలను భగ్నమొనర్చుటకై ఏనుగులు సభలమీదికి పంపబడెను. రైతులు ఏనుగులను వెంటనంటి తరిమివేసిరి.

తాంత్రిక ప్రవీణ కారుమంచి సుబ్బరామయ్యగారు యీమధ్య గ్రామాదులలో తిరగడ మట్టుకోవడానికి కారణం రైతులకు వీరికి యీమధ్య చెడిపిందట. మునుపటివలె పని ధాటిగా జరగడం లేదట ఆర్థిక మాంద్యంవల్ల.

ఇంగ్లండులో సావురముల పందెము అధికముగా ఎక్కువగుచున్నది. ఒక లక్షమంది యీ పందెములలో దిగియున్నారు. 40 లక్షల సావురములు కలవు.

• • •

తేపచెట్లు ఎక్కువగనందు ప్రదేశములలో జ్వరములు తక్కువగ యుండునట.

Excellent Coaching!
Wonderful Results!

The
Central Tutorial College
TRUNK ROAD, NELLORE.

The College offers instruction in the following Courses.

(1) Andhra University Intermediate
(2) Madras & Andhra Universities Matriculation,
(3) Special Course for failed S. S. L. C' S.
(4) Cambridge Junior
(5) Cambridge School Cretificate (Senior)
(6) Tuition for IV, V & VI form students, Brilliant results in the last S. S. L. C. Examination 1936 (70% passes)

All Students of IV & V forms passed last year.

N.B:— For Cambridge Junior and Senior only failed IV, V & VI form Students will be taken.

Apply to:—

M. R. ROW, B.SC.
Principal.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్)

మచిలీపట్టణము.

(స్థాపితము 1925.)

డాక్టరు వేమూరి దుర్గానాగేశ్వరరావు,
బి. ఏ. యల్. యం. యస్.
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

డాక్టరు ధన్వాడ రామచంద్రరావు,
ఎం. ఏ. ఎం. డి.
మెడికల్ రెఫరీ.

ఏజంట్లకు శాశ్వతమైనట్టియు, స్థిరమైనట్టియు

సదుపాయములు, సౌకర్యములు,

1. ప్రావిడెంటు ఫండు
2. శాశ్వత రెన్యూయల్ కమీషన్
3. అకాలమరణ[illegible] సంభవించినచో కుటుంబమునకు సహా[illegible]

[illegible]వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు:—

యర్రమల్లి వెంగయ్య బి. ఏ.

కొత్తవలస జమీన్ రైతుల మహాసభ.

అధ్యక్షులు: ఆచార్య రంగాగారు.

—కొత్తవలస, 26-6-36.

శ్రీ ఆచార్య రంగానాయకులుగారు యీ దినము సా॥ 4.30 గం॥ లకు కొత్తవలస విచ్చేసిరి. వీరితో 'జమీన్ రైతు' సంపాదకులగు శ్రీయుత యన్. వెంకట్రామానాయుడుగారును, శ్రీయుత కె. సత్యనారాయణమూర్తిగారు (ఆంధ్ర రాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యదర్శులు) కూడను విచ్చేసిరి. విజయనగర పురవాసులౌ సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత పసుమర్తి వీరభద్ర స్వామిగారు, దక్షిణ విశాఖమండల జమీన్ రైతు సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత కడకాకరం సుబ్బారావు పంతులుగారు, జిల్లాబోర్డు సభ్యులగు శ్రీయుత అల్లు జోగినాయుడుగారు, కొత్తవలస పంచాయతీబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత టి.వి. రమణయ్యగారు, మున్నగు ప్రముఖులు స్వాగతమొసగిరి.

కొత్తవలస విద్యాలయమందు సుమారు 6 గం॥ లకు శ్రీయుత ఆచార్య రంగాగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ ప్రారంభమాయెను.

శ్రీయుత కడకాకరం సుబ్బారావుగారు శ్రీ రంగనాయకులు, వెంకట్రామానాయుడు, సత్యనారాయణమూర్తిగారల ప్రశంసనీయ చరిత్రను తెలుపుచూ సభ్యులకు పరిచయపరచిరి. శ్రీయుత యన్. వెంకట్రామానాయుడుగారు ఉపన్యసించుచు జమీందారీ రైతు సమస్య, రైతు సంఘముల ఆవశ్యకత, ప్రతినిధులను పంపించుకొని ప్రతి కలెక్టరుగల దేశవార్తలను రైతులు గమనించవలసిన ముఖ్యావసరము, మొదలగు విషయము లుపన్యసించిరి.

శ్రీయుత కె. సత్యనారాయణ మూర్తిగారు మాట్లాడుచు రైతురక్షణ యాత్రలు, రైతుసంఘములో, రైతు బాధ్యతలు మున్నగు విషయము లుపన్యసించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము.

శ్రీ ఆచార్య రంగాగారు తమ అధ్యక్షోపన్యాస సందర్భమున, జమీందారులు రౌతుల ప్రభుత్వముచే సృజింపబడినదియు, శాశ్వత శిస్తు విధానమును దానితో ప్రభుత్వము జమీందారుల కొసంగిన నిరంకుశాధికారమును, 1908 లో ప్రభుత్వమువలన ప్రతిపాదింపబడిన ఎస్టేటు ల్యాండు బిల్లు చట్టముగామారి రైతుల క్షేమార్థము యుపయుక్తమైనదియు, జమీందారులు చెల్లించు శిస్తు [illegible]త్వమునకు శాశ్వత మైనదైయుండ, జమీం[illegible] రైతులపై దుర్భరమగు శిస్తుభారము [illegible] వసూలు చేయుచుండుటయు, ఆటుల [illegible]లగు మొత్తములు క్రమ వినియోగములులేక [illegible]లప చిత్తులై దుర్వినియోగములగు చెప్పి[illegible] ఎన్నికలప్పుడు రైతులు ముఖ్యముగా [illegible] విషయములు, రైతురక్షణ [illegible]ంఘముల ప్రాముఖ్యత, మున్న[illegible] [illegible]సించిరి.

[illegible] నాయుడుగారు [illegible] [illegible]లును, కా[illegible] [illegible]పెంచుకో[illegible] శ్రీయుతులు [illegible] నారాయణ గా[illegible] [illegible] చరిత్రలను [illegible] [illegible]లో సభ [illegible] [illegible]శేఖరి.

అగ్రహార రైతులకు ఓటింగు హక్కు లేదా?

బ్రిటిషు పరిపాలనకు పూర్వము ఇవ్వబడి బ్రిటిషు వారివల్ల అంగీకరింపబడి శాశ్వతముగా పేష్కస్ లేక క్విట్ రెంటు విధింపబడి, జిల్లా కలెక్టర్ల రిజిస్టర్లలో యీనాం గ్రామములుగా చేర్చబడియుండు ప్రతి గ్రామమున్ను లోకల్ బోర్డు ఆక్టులో ఓటర్ల అర్హతలను గురించిన షెడ్యూలులో నిర్వచింపబడిన ప్రకారం ఎస్టేట్లలో చేరుచున్నది అందువల్ల ప్రతి అగ్రహారమున్ను ఖండికె యున్ను ఎస్టేటు తరగతిలో చేరినవనిన్ని, ఆ ఎస్టేటులోయుండు రైతులకును, భూస్వాములకును గల హక్కులు అగ్రహారములు కండ్రికలలోని రైతులకు భూస్వాములకు కూడా వున్నవనుటలో భేదాభిప్రాయమునుండుట కవకాశము లేదు. జిరాయితీ హక్కులేని అగ్రహారములలోని రైతులు ఓటర్లకు రిజిస్టరు కొలుండినను [illegible]లో చేర్చ కూడదని నె[illegible] సరువారు వుత్త[illegible] కూరు తాలూకాలో[illegible] స్టేటు ఎలెక్షన్ ఆఫీసరుగా[illegible] గరాయకొండ రేంజికి సంబంధించిన తూమాడు శ్రోత్రియం లీస్టును సవరించి యితర సర్కారు గ్రామములలో పట్టాలుగల వారిపేర్లు కొన్ని వ్రాయించుకొని వున్నారు. గడచిన ఎలక్షను అప్పుడుకూడా యీ ఎలెక్షన్ ఆఫీసరువారే యిదేప్రకారం చేసివున్నారు. వీరిట్లు చేయుటకు యిది ప్రథమముకాదు. ఈ లాటి చర్యలవల్ల అగ్రహారములలోని రైతులు కూడా బ్రిటిషుపౌరులు అనిపించుకొనుటకు వీలులేదు. కాబట్టి, యింతటనైనా అగ్రహారం, కండ్రిక రైతులకు కూడా చట్టప్రకారం పొందతగిన వోటింగు హక్కును ప్రసాదించి భూస్వాములవల్ల వ్రాతమూలకమైన కవుల్లుపొంది సాగుబడి చేయు ప్రతిరైతును ఓటర్ల లీస్టులో చేర్పించి వారికిని బ్రిటిషు పౌరులకును గల హక్కులున్నవని అనుకొనునట్లు చేయకోరుచున్నాను.

—ఒక అగ్రహారం రైతు.

పర్లాకిమిడి తిరుగ గంజాములో

ఒరిస్సా ప్రభుత్వంవారు కోరాపుట్టు, గంజాం జిల్లాల సరిహద్దులను మార్చి పర్లాకిమిడి తాలూకాను మరల గంజాంజిల్లాలో చేర్చుటకు ఆలోచనలు జరుగుచున్నవని తెలి[illegible]

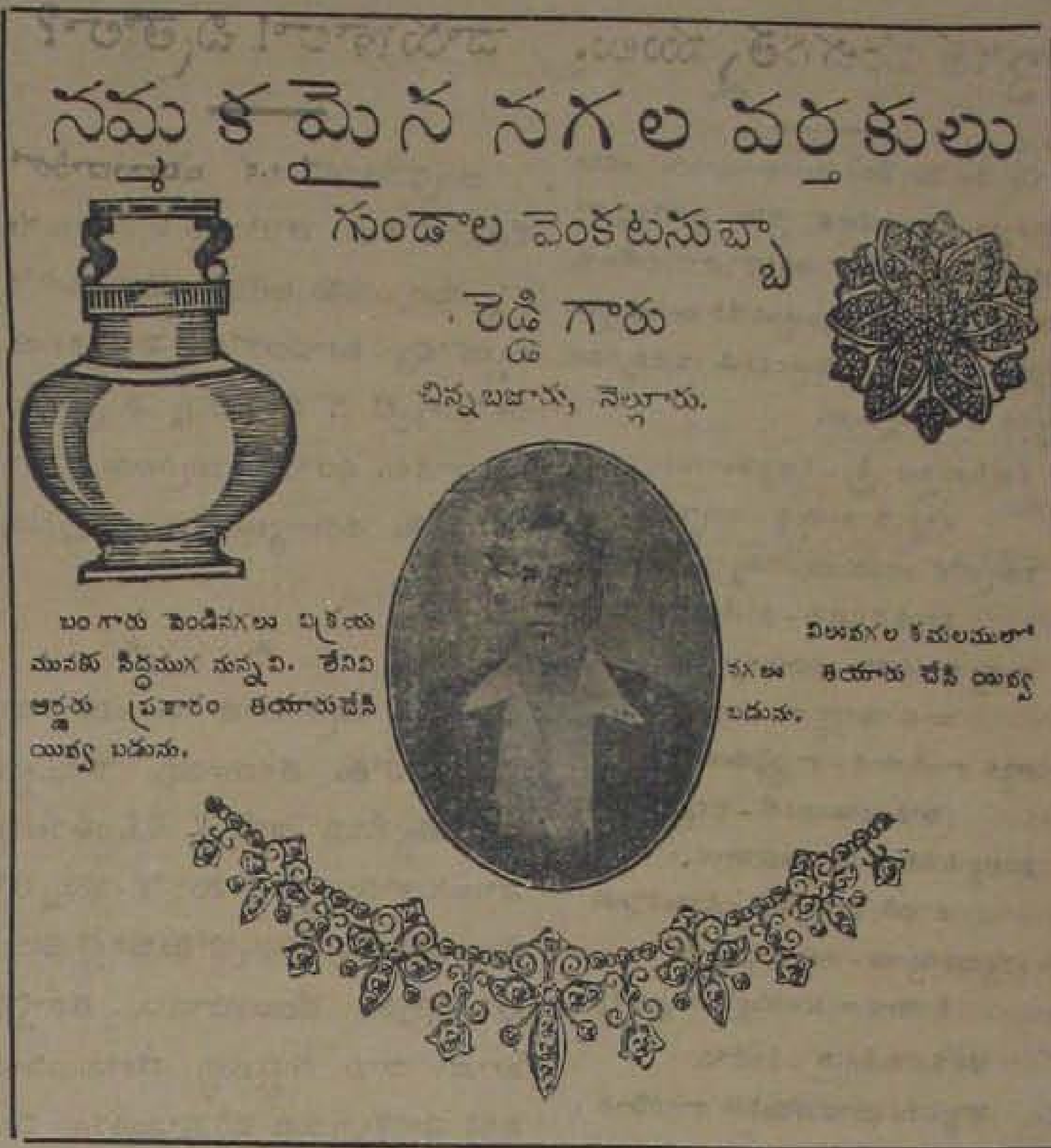

ఆరు పటములు **శ్రీ అరవింద జీవితము** వెల ౧—౦—౦

వీరి జీవిత మింతవరకే భాషయందు నింత వివరంగా లేదు.

ఇందు వీరి జీవితము, ఉపదేశము, ఆశ్రమ విశేషములేగాక, లోగడ ధర్మపత్నికి వీరు వ్రాసిన అద్భుతలేఖలు, 'స్వాతంత్ర్య నిర్వచనము,' 'ప్రాచ్యము-పాశ్చాత్యము,' 'ఆధ్యాత్మికశక్తి,' 'జాతీయత,' అను వ్యాసములు జెయిలులో వీరనుభవించిన కృష్ణభగవానుని సందర్శనాదేశములు, దేశీయులకు వ్రాసిన బహిరంగలేఖ, మున్నగునవి ఎన్నియో కలవు.

వెల ౧—౦—౦ **శ్రీ అరవింద దర్శనము** అపూర్వగ్రంథము

Life Divine అను తమ గ్రంథమున శ్రీ అరవిందులే రచించిన సారసంగ్రహమునకు బ్రహ్మశ్రీ వేలూరి చంద్రశేఖరంగారొనర్చిన ఆంధ్రీకరణము.

'మాయ' యని ప్రపంచమును సన్యసించకుండ, నేటి యష్టకష్టములకు క్షోభలకులోనై మృత్యువుచే నీడ్వబడకుండ ఈశరీరముతో ఈలోకమందే భాగవతజీవనము, దివ్యజీవనము అమృతత్వము ననుభవించగల పరమ రహస్యము మార్గము ఇందుగలదు.

స్వారాజ్య సామ్రాజ్య సిద్ధిగోరువారీ రెండుగ్రంథములను తప్పక చదువవలెను.

వలయువారు:—ఆంధ్ర గ్రంథమాల, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

☞ బెజవాడ గవర్నరుపేటలో సత్యనారాయణపురము గోష్టి పత్రికా కార్యాలయమున నెల్లూరు (అత్తితోట అగ్రహారం) పి. వి. కృష్ణయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్., గారి కడను కావలిలో డాక్టర్. సుబ్బరామయ్య ఎల్. యం. పి. గారి కడను ఈ గ్రంథములు దొరకును.

మదనామృతము.

సమస్త శుక్లదోషములు, బలహీనము, నిస్సత్తువల మాన్పి బలము, వీర్యము, ఉత్సాహము, సంభోగశక్తిని వృద్ధిచేయును. 2 డబ్బీలు చాలును. డబ్బీ రు. 1—4—0

మకరధ్వజము.

అనుపాన భేదములచే సమస్తరోగముల నిర్మూలనము చేయును.

తులము 1-కి రు 8-8-0. కేటలాగు ఉచితము

ప్రజామిత్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి, చందలూరు.

దుద్దుకూరుపోష్టు, గుంటూరుజిల్లా.

రాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యదర్శి సంచారము

(స్వకీయ విలేఖరి.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘ కార్యదర్శి గారగు శ్రీయుత గండవరపు హనుమారెడ్డిగారు కడప, నెల్లూరు జిల్లాలలో తమ సంచార విశేషములను గురించి యిటుల చెప్పిరి.

ఫారెస్టు యిబ్బందులు.

ఈనెల తే 20 ది యందు నెల్లూరుజిల్లా ఆత్మకూరు తాలూకా కల్లూరు ప్రాంతమందలి బీద రైతులయొక్క యిబ్బందులను విచారించితిని. ఆర్థిక దుర్దశకున్న యిచ్చట కొండలు (రిజర్వులు) నుండి మామూలుగా తెచ్చుకొనుచుండు పశువుల మేతకు ప్రస్తుతం ఎంపిపోయినది కూడా తెచ్చుకొన నిమ్మటలేదనియు, అడవిజవానులు లంచములకొరకు బాధించుచుందురని తెల్పిరి.

కడపజిల్లా వెలిగొండలలోని గ్రామాదుల వారి యిబ్బందులు.

సిద్దవటం తాలూకాలోని పోబళం ఫిర్కా యందలి రాకపోకలకు, ఏయితర బళ్లయాన వసైరా సౌకర్యములు లేకుండ సుమారు 100 చదరపు మైళ్ల విస్తీర్ణము గల్గినట్టియు, తూర్పు, దక్షిణము, పడమర, వెలిగొండల దక్షిణమున పెన్నానదిచే చుట్టబడి త్రికోణాకారము కల్గినట్టియూ వ్యవసాయమునకు సుక్షేత్రమువంటి భూములు సుమారు ఎ 1500 ల విస్తీర్ణమును, 20 పల్లెలును గల్గి అనేక దురవస్థల పాలగుచుండు దృశ్యమును చాలాకాలముగా ప్రయత్నముచేసి తే 21, 22 గులందు చూడగలిగితిని. పెన్నానదికి నీరువచ్చునపుడు, రాకపోకలకు గలిగెడు యిబ్బందులు వర్ణింప తరముగాదు. 20 మైళ్లు, కొండలు, కారడవులు, వీటిపై పొర్లుకులాడవలసి వచ్చుటచే ప్రత్యక్షముగ నే నవస్థపడితిని. నెల్లూరు కడప జిల్లాలకు రాకపోకలకు అడ్డదారులలో పోవలసియున్నందున వందలకొలది ప్రజలు నిత్యమేక అన్ని కష్టములకు లోనై యీమార్గములలో వచ్చుచుందురు.

అడవుల యిబ్బందులు, లంచముల పీడనలు!

ఫారెస్టు బాధ అపారము. యీబాధలు పదేండ్ల యీప్రాంతమున కొంతకాలముక్రింద ఒక మేకల కాపరి విషముచెంది ఒక రాతిబండ ఎత్తి ఫారెస్టు జవానుపై వేసి చూడెను, అదిమొదలు ఆ ప్రాంతములందు మేకలను పెంచకుండ కఠిన నిబంధనలను ఫారెస్టువారు అములు జరిపిరి. పది వేలకు పైగా, మేకలుంటూ మంద పాడికలన పెద్దలాభము పొందుచున్న రైతులు పదిమేకలను కూడా పెంచజాలకపోయిరి. అడవి జవానులు లంచముల కొరకు పీడించి బీదరైతులను పశువుల మేతను పనిచెయ్యకొనకుండ చేయుచుందురు. గొర్రెలకు, పశువులకు రేట్టింపు పుల్లరి విధించుటచే మందలు క్రమేణ నశింపుటచే వ్యవసాయపు భూములు బీదస్థితి కొచ్చుచున్నవి.

సోగూరు వాగువ, సర్కారు వారి ఉదాసీనత

ఇచ్చట పది సంవత్సరములనుండి ప్రక్కన ప్రవహించుచుండిన పెన్నానదినుండి ఒక కాలువ ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఎన్నో సార్లు రైతులు అర్జీలను పంపుకొనిరి. వందలకొలదిగా అధికార వర్గములు వచ్చి తనిఖీలు సలిపి, ఎస్టిమేట్లను చేసి, సుమారు లక్ష రూపాయలకు పైగా ఎస్టిమేటు న్యాంక్షను చేసిరి. మూడుమైళ్లు ప్రజలు వేలకొలది ఖర్చులేని కాలువ త్రవ్వుచుండగా సర్కారువారు ఆపివేసి తామే త్రవ్వించెదమని పదు సంవత్సరములనుండి ఆశలతో కాలము గడుపుచున్నందున రైతులు కొందరు విసుగుచెంది పన్నులబాధలు అడవులయొక్క యిబ్బందులచే పరిక్రగామములకు వలస వెళ్లిపోయిరి. సకల ఫలింపులకు తగినంత వ్యవసాయ భూములుండియు, అతిసులువుగ పారుదల గలుగుటకు రెండుమూడు మాసములలో కాలువను త్రవ్వించుటకు అనుకూల వాతావరణము గలిగినట్టి యీకాలువ సందర్భమున యింతటి ఉదాసీనత నిచ్చటి స్థానిక అధికారులు బూనియుండుటచే రైతుజనులు నానాటికి నిరుపేదలై చెప్పనలవికాని దుర్భర దారిద్ర్యమునకు లోనైరి. ఈప్రశస్తమైన భూములకు నీటివసతి గలిగిన వేలకొలది ఆదాయము రాగలదు. వెంటనే కాలువ త్రవ్వించిన మిగుల లాభము రాగలదు. (సశేషము.)

జర్మని సంరక్షణమునకు సంబంధించిన రహస్యములను బహిరంగ మొనర్చు వారికి మరణదండన విధించు శాసనమును జర్మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

విపక సున్నము

కట్టుసున్నము 100 కుంట అడుగులు (6 బండ్లు) రు. 8—0—0
పూతసున్నము „ „ „ „ „ 8—8—0

బండి 1 కి 24 కుంచగంపలు లేక 16½ కుంట అడుగులు.

పొడిసున్నము పుట్టి 1 కి కట్టు రు 5—8—0 పూత రు 5—12—0.

మీా ఖరా కుంచముతో కొలిపించుకొనుడు.

సర్టిఫికేటు.

నేను గానుగ సున్నమునుకొని వాడి నిగాపి అది విపక సున్నము వలె బాగామెదిగి జిగురు గలిగియుండనందున్న విపక సున్నమును కొనుచున్నాను.

(సం) భద్రాచలం,
తే 28—6—36 పున్నమాక సాహెబు పేట.

ధనలక్ష్మి అండ్ కంపెని, నెల్లూరు

వివిధరకముల స్వర్ణ, రజిత, ఆభరణములకు సుందరమైన, సామానులకు నమ్మకమైన వర్తకులు

శేటు వర్రాజి తారాచెందు కంపెనీ,

ది ఇండియన్ కెమికల్ డైమండువర్క్సు రంగూనువారి ప్రతినిధులు
నెం 421 చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

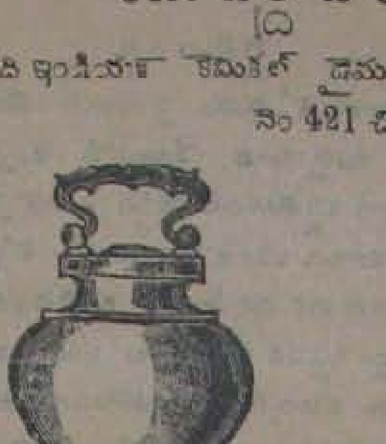
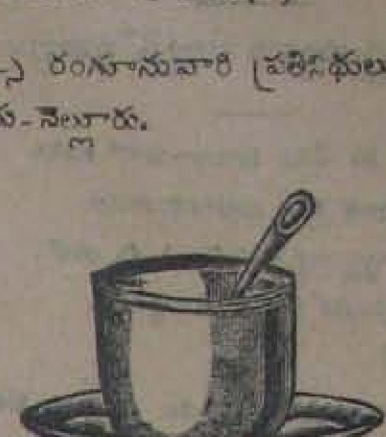
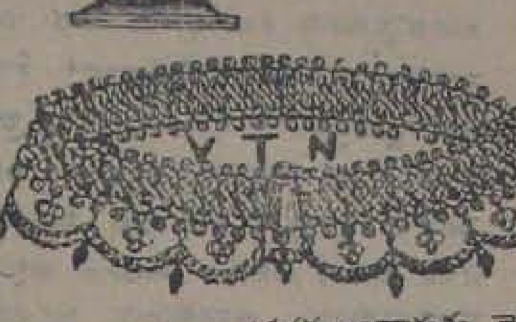
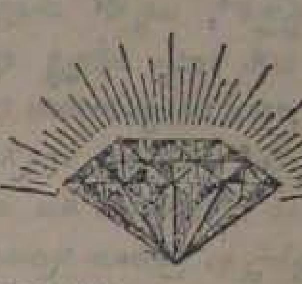

(సవర బంగారుకు వెండికి గ్యారంటి.)

యీ స్టీమరు రిజస్టర్డు ట్రేడు మార్కుగల అసలు

రంగూను కెమికల్ డైమండ్సునే ఉపయోగింపుడు.

వి.రా:—బంగారు వెండినగల తాకట్టుమీద సరియైన వడ్డీలకు సైకం యివ్వబడును.

(4-వ పేజి కొరకు.)

గత సం॥ వెంకటేశ్వరశర్మగారు ప్రచారక విద్యాలయాన్ని నడిపారు 1 మాసం 10 రోజులు యీ సం॥ జరుగుతుంది, ఇదికాక శ్రీ శనివారపు సుబ్బారావు 1 వారాంతపు పాఠశాలను 1 ఏర్పాటుచేసినారు. కలింగపీఠ రాయలసీమయందుకూడ ఏర్పాటు చేయుటమునకు ప్రయత్నములు జరుగుతున్నవి. వారిప్రయత్నము ఫలించునని ఆశించుచున్నాము.

రైతులుకూడ తమశక్తిని నిరూపించుకొంటిగినారు. పత్తెంపల్లి యాత్రజరిపి వారినిగడిచే నాయకులులేకపోయె యీదినం ఆంధ్రదేశానికంతకు, ఆదర్శప్రాయముగా జరిపారు. 1935 మేలో ఈజాంబారి రైతుల సభను జరుపుటకు ప్రయత్నాలు చేయబడినవి, కాని ఫలితంతం కాలేదు. ఆంధ్రరాష్ట్రం అఖిలభారతానికి నాయకత్వము వహించిందని ప్రకటించటానికెంతయో సంతోషపడుతున్నాను. అఖిలభారత కిసాన్ కాంగ్రెసును ఏర్పాటుచేసింది. ఆంధ్రనాయకుడు ఆచార్య రంగాగారు గత మూడు సంవత్సరాలనుంచి నడుపుతూయున్న రైతాంగ విద్యాలయపద్ధతి మేము కావించిన సూచనలను అనుసరించియే ఆచార్య రంగాగార్ని అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొన్నందుకు ఎంతో సంతోషము.

ప్రస్తుతము రైతుల రాజకీయాలు చాల గొడుగా వున్నవి. ఇట్టిపరిస్థితులలో సరియగు నాయకుడు మరొకరు కన్పించుటలేదు. మాకోరికల ననుసరించి ఆహ్వాన సంఘంవారు ఆచార్య రంగాగార్ని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొన్నందుకు ఎంతయూ కృతజ్ఞులము. రంగాగారును ఇందులకు అంగీకరించినందులకు వారికి వందనాలు. యీ సం॥ యీ రైతుసభ గతమార్చిలో కాశీవాస్తవ్యం జరుగవలసింది కాని కొన్ని అంతరాలవలన జరుగలేదు. లేకెకి అఖిలభారత కిసాన్ ఉద్యమానికి కేంద్రస్థానమైనట్టి యీ గ్రామంలో జరగటము ఎంతేని సంతోషముగా వుంది. ఆంధ్రరైతాంగ విద్యాలయం సాగుతూవున్నది. భవిష్యత్తు కిసాన్ కార్యకర్తలు తయారగుచున్నారు. రైతుకత్వం తీర్చయుండి, ఇచట ప్రతియొక్క వ్యక్తిలోను గాలిగాకూడ రైతుతత్వం వలిమైపోయి ఉండాలని ఆశిస్తుం.

వారి అధ్యక్షతను రాష్ట్ర రైతుసంఘం బహుప్రదంగా కార్యక్రమాన్ని సాధించగలదని ట్రైనింగ్స్కము కింద, గత సం కిసాన్ సమ్మేళనం మాతో సహాయముచేసి పాటుపడిన వారికి యీయాక సంగీన వారికి దరకు కృతజ్ఞులము.

చెంగల్పట్టు జిల్లా జమీన్ రైతు మహాసభ

ఇ వి. కృష్ణయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసం

గతనెల 20 తేదిన మీంజూరులో జరిగిన జమీన్ రైతు మహాసభయందు ఇ. వి. కృష్ణయ్యగారు బి. ఎ. బి. యల్. గావించిన అధ్యక్షోపన్యాసము.

హితులారా!

లోకమున ప్రభుత్వాదరణము పొందిన వేరి వృత్తితో, వ్యాపారముతో మరియేదైన ధన సంపాదన వృత్తితో, అన్నిటికి ముఖ్యమయినది అనేకపు పంటలే. పంటల అభివృద్ధి వ్యవసాయ స్థితి హీనత పొందె నేని వ్యవసాయము నశించునని వేరుగ చెప్పనేల! ఈనిజమును కాంగ్రెసువారు కూలం గ్రహించి గ్రామాలమీద తమ దృష్టులను ప్రసరింపచేస్తున్నారు. రైతులను నిద్రనుండి లేపు తున్నారు. ఇంతవరకు నిద్రపోతుండిన మన కాయిల్యపు గవర్నమెంటుకూడా తటాలున మేల్కొని తామున్న రైతులకై పాటుపడుతున్నా మని ప్రకటించుకొనుచున్నది. తన యిష్టాను సారం రైతులకు సహాయంచేయడానికి కాంగ్రెసుకు ప్రస్తుతం శక్తిలే పోయినా అందులకై బలగం పోగుచేస్తూ రైతాంగం అభివృద్ధి పొంద డానికై ప్రచారం సాగిస్తూంది. ఇక సర్కారు వంటేనా, తాను తలచుకొన్న కార్యాలన్నిటిని సాగించడానికి తక్షణం అమలులో పెట్టడానికి కావలసిన అంగబలం అధికారబలం ధనబలం సమ స్తంవున్నది. భారతదేశపు రైతులు బాగుపడవలె నని ప్రభుత్వానికి నిజమైన అభిమానముంటే, పాశ్చాత్య దేశములతోవలెనే, మనదేశంలో కూడా ఒక భాగం పండే భూములతో పది భాగ ముల పంట పండించుటకైన ప్రయత్నాలను ముందే చేసి వుండరచ్చును గాదా! అట్లెందుకు చేయలేదు! ప్రభుత్వం మనది కాదు. మనకు కావ లసిన వాటిని తెలిసి నడుమనడిన్నికాదు. పన్ను లు పొధ్యమైనంత పెద్దవిగ లాగి సామ్రాజ్యాన్ని వృద్ధిచేసికొని బలపరచుకొనడమె వాళ్ల ప్రధాన సంకల్పం. కాబట్టి రైతుల పన్నులు తగ్గించి, కష్టాలు తొలగించి రైతుకాఠ్యతలను నిలబెట్టడా నికి మనఃపూర్వకంగా పాటుపడేది కాంగ్రెసు వ్కారే. రైతులక్షేమం కాంగ్రెసు చేతిలోనే వుంది.

రైతుల గతి.

జమీన్ క్షేత్రియం రైతులగతి యేలాగుం దంటే పొర్తంమీద చేలమనే చెప్పవలెను. రైతువారీ గ్రామాలకంటె పరిస్థితి (జమీన్ రైతుల) చాలాహీనం. జమీన్ రైతులకంటె క్షేత్రియం రైతులగతి మరి మరి హీనం. ఒంటెచెమట నేల బడేటట్లు కష్టపడి రైతు పంట పండిస్తే వానికది దక్కేదు తగినంతైనా దొరుకుతుందా అదీలేదు. పాటుపడేవారికు అనుభవించేది మరొక్కడు. జమీన్ రైతులకు తమ భూములమీద సంపూర్ణ స్వాధికారం లేనేలేదు. యేక్షణంలో కావలసి యున్నా సిస్తులకా! అనే సాకుతో రైతును ఊరినుండి వెడలగొట్టవచ్చునని భయం అధికం. వెలవాని ఆగ్గిసన్నాను వాని పంట సిస్తులకే సరి పోదు. ఒకవేళ మిగిలెనా కుటుంబ పోషణకు చాలకపోతుంది. అంతకుమీద దిన పన్నులు, బ్రిటిష్ గవర్నమెంటయినా రూపాయి కొక్క అణా శిస్తు తగ్గిస్తుందంటుంది కాని యీజమీన్ క్షేత్రియందార్లు దమ్మిడీయైనా కనికరించరు. ఇక సాగుబడి నెలవులకు పక్కనుండే సాహుకారు దగ్గరికి పలుమార్లు పరువులెత్తి నాటికి నెలకు మూడువాల్లు రూపాయల వడ్డీరంతున అప్పుతీయ వలసిందే. పాపమా రైతుకు తీసిన అప్పు తీర్చు టకు శక్తియేది!

పక్కనుండే అడవులలో పశువులు మేపుకో నుటకు రైతుకు సాధ్యతలేదు. చాలినంత బీటి పోలంలేదు. పంటచెరుకు కూడ దొరకదు. పొలా నికి యెరువు చేసుకొను అవకాశంకదు. వెలుగు చేసికొనుటకు మన్నుదొరకదు. ఇక నీటివసతియా చెప్పనక్కరలేదు. యెప్పుడో పెద్దలు తొవ్విన చెరువులు కాలువలు గుంటలు పూడిపోతూవుంది. రిపేర్లు చేయువారులేరు. శిస్తులుమాత్రం తప్పక కట్టవలసిందే. యీడబ్బుతో జమీన్‌దార్లు నగర వాసంచేస్తూ గుఱ్ఱప్పందాలకూ విదేశ యాత్రి లకూ పట్టిజల కందుబాటులో లేని పరిభుత్వపు సంస్థలకూ పెద్ద యుద్యోగుల విందులకూ నర్తన పాన శాలలకూ క్రొత్తక్రొత్త మోటార్లు ఆకాశ విమానాలకూ రైతుల డబ్బు తగలబెట్టవలసిందే.

— సశేషము.

నకిలు మందును చూచి మోసపోకుడు
40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి కెక్కినది. కేవలము బాధనివారిణి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపోటులను కాపును పార్శ్వపు నొప్పుల కారకోటులను, పోట్ల పోగొట్టును, కెణుపుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దద్దును తగ్గించును, దురదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,
మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి బాగాకుయందలిసువాసన గమనింపుడు

స్వంత గానుగ మహాత్మ్యములు.

రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు కె. ఎద్వర్డుగారు 50 పుట్లు వొడిసున్నము కొని గానుగ ఆడిపించు కొంటే పుట్టి 1 కి 2 గానుగలే వచ్చినవట. తన ప్రత్యక్షములో ఖరా తుంచతో ఒకపుట్టి సున్న మును కొలిపించి గానుగ ఆడిపించితే 8 గానుగలు అడవలసివచ్చెనట. అనగా పుట్టి 1 కి 16 తూముల సున్నమే వారికి చెందుతుండినదట. వారి అను మానమును తీర్చుకొనుటకు సున్నము ఒకపుట్టిని తెప్పించి ఖరా తుంచముతో కొలతగా 16 తూ ములే యుండినదట. పుట్టి 1 కి 16 తూములు యిన్నూండినది గాకుండా పైగా ఒకపుట్టి దొంగ లెక్కవ్రాసి దానికిగూడ డబ్బు ఇవ్వమన్నా డట ఒక మేందిరియారు. మెందిరియారుతో గూడా, మేస్త్రీ, మేస్త్రీతోగూడ గానుగఆడిన బండి ఆతను ఏకగ్రీవముగా పుట్టి నిజమేనన్నారట. రివిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టరు మాత్రం పుట్టి పుట్టికి చీటీ ఇచ్చేవారట. ఆపుట్టికి చీటీ లేనందున్న ఆపుట్టి దొంగపుట్టి అని దానికి డబ్బు ఇవ్వనన్నారట. గొ హనీఁడి అని మెందిరియారన్నారట. గానుగ తెచ్చువానిని చెరిరించి అడుగగా వాడు వాని భార్య ఆపుట్టి దొంగపుట్టి అని ఒప్పుకొని క్షమా పణ కోరినారట. పాపము వారుకొన్న 50 పు ట్లలో మరెన్ని దొంగ పుట్లో!

అగ్గిపెట్టెల కంపెనివారు ఒకచోట పాడిసు న్నము కొంటూ యుండినారట. వారికి కమీషన్ ఇవ్వలేదని అతను గిరాకిని వేరేచో టికి త్రిప్పినాడట. ఇదా! యూనియన్. కొన్ని పుట్లు తీసికొన్నారు. ఒకసారి ఒకపుట్టిని ఖరాసు తుంచముతో యజమానులు కొలిపించగా 17 తుం చలు తగ్గినదట. మేస్త్రీ తిన్నదో బండివాళ్ల తిన్నరోగాని తోలకం రెండగాలు పరిపనకొని పుట్టికి 17 తుంచలు దాదలోసుకున్నారు గదా!

నిడుమూసలి కాపరస్తుడు గోపాలయ్యగారు యూనియన్‌లో సుంచినన్నము ఇవ్వలేదని తోటచోట తీసికొంటూ యుండినాడట. ఒక రోజు వారువచ్చుటకు వీలులేక వారి మనుష్య నొకని బంపి సున్నమును తెప్పించుకొన్నారు. ఈమనిషి పుట్టికి నాలుగణాల కమిషన్‌కు ఆ పడి యూనియన్‌వలలో పడ్డాడట. ఆసున్న మును తీసికొనివెళ్లి గానుగ ఆడిస్తే 6 గానుగలే అయినవట (కొద్దిపాటి గానుగట) అంతకుముందు కొన్నవారివద్ద తీసికొనివెళ్లి ఆడించితే 8 గానుగ లైయ్యేవట. ఈమోసము జరిగిన తర్వాత గోపా లయ్యగారే చేయగలిగి సున్నమును కొని తీసి కొని వెళ్లేవారట.

బి. వి. కృష్ణరావుగారు (రిటైర్డు తహశీల్ దారు) కొన్ని పుట్ల సున్నమును గానుగ ఆడిం చితే సున్నమును ఇసుకను గలిపేటప్పుడు సున్న మును అధికముగా కలిపేవాడట. గానుగఅతను ఆకేమిటోయి, అంటే, అది మా మామూలు అన్నా డట. ఆసామి యెట్లుకూ గానుగ వానికంటే సున్నమును జాస్తి చేస్తే ఇసుక తొలకంలో తక్కు వవుతుంది. గానుగ అవసరంలో రంగుమారు నట్లుకే పాలు తక్కువవుతుంది. ఆడించిన సున్నము తోలకంలో గూడా కొద్దిగానే యుంటుంది.

(ఇక విశేషం.)

వైద్యరత్న
పండిత డీ. గోపాలచార్యులవారి

జీవామృతము

ఆరోగ్యప్రదాయిని దీనిని వాడుటవల్ల

బలహీనదేహములకు బలమును దుర్బలజీర్ణులకు పటుత్వ మును, నిద్రాహీనులకు సుఖనిద్రయు నరముల రోగులకు కండపుష్టియు, మందకొడిగ నుంచువారికి ఉల్లాసమును జీర్ణ శక్తి లేనివారికి జఠరదీప్తియు, రక్తహీనులకు క్రొత్తఎర్రటి రక్తమును, జ్ఞాపకశక్తియు, పాలిపోయిన వారికి తేజస్సును, మొదలగు అసంఖ్యాకములైన సుగుణము లెన్నియో కలుగును. స్త్రీ పురుషులెల్లరు వయోభేదములేక ఎల్లకాల ములందును సేవింపదగిన దివ్యమైన టానిక్కు రుచుకై ఋతువులలో ఎల్లప్రదేశములందును దొరుకును.

ఆయుర్వేదాశ్రమము,
151, గోవిందప్ప నాయకవీధి, తపాలు పెట్టె 387, మద్రాసు.

Printer Publisher, and Editor— N. Venkata ... Gandhi Chouk Nellore.